REGD. NO. B 18 | ఏడిప్రతి 0-30 పై. | 20-9-68 శుక్రవారం

రైసుమిల్లు సామానులు
—తక్కువధరకు లభించును—
సాధు నారాయణరావు అండ్ కో.,
సంతపేట :: నెల్లూరు.
ఫోన్: 417
బాల్ బేరింగులు— బెల్టులు,
కోతమిషన్‌బ్లేడు విక్రేతలు.

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 38

20-9-68 శుక్రవారంమండి
నెల్లూరు
శ్రీ లీలామహల్‌లో
TOBRUK
టొబ్‌రక్
కలర్ – గన్సు ఆఫ్ నవరోన్ చిత్రం
వలె యుండు గొప్ప యుద్ధచిత్రం.

వి. బి. రాజు కేంద్ర మంత్రిత్వం

వి. బి. రాజుగారు కేంద్ర మంత్రి వర్గంలో కేబినెట్ హోదాతో చేరిపోవడం గూర్చి మళ్లీ డిస్కషన్లు, ఈసారి ఢిల్లీ నుంచి ప్రారంభమయ్యాయి. డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి మంత్రిపదవినుంచి వైదొలగవలసి వచ్చినప్పుడే రాజుగారు ఢిల్లీకి మకాంమార్చవలసిరావచ్చు అనుకున్నారు. కాని అప్పటినుంచి ఈ నాటివరకు కేంద్ర మంత్రి వర్గంలో మార్పులుచేరులేదు. మార్పులు చేర్పులకు సంబంధించిన వార్తలు మళ్లీ మళ్లీ ప్రచారంలోకొచ్చాయి. కనుక వి. బి. రాజుగారి పేరుకూడా వినిపించడంలో వింత లేదు.

మా హైదరాబాదు విశేషాలు

ఇదంతా పెద్ద "హోక్" అని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, "నాకేమీ తెలియదు"ని వి. బి. రాజుగారు చెప్పినప్పటికీ, ఇలాంటి దేదో జరుగుతుందనుకొనడానికి అవకాశాలు లేకపోలేదు.

కొన్నాళ్లక్రితం బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు విశేషులతో వ్యవహరిస్తూ తన మంత్రివర్గంలోనివారెవరూ కేంద్రమంత్రివర్గంలో చేరే అవకాశం లేదనిచెప్పారు. అలా వి. బి. రాజుగారి పేరు వదిలివేసి వినిపిస్తున్నదంటే అందుకు ఒక కారణముంటుంది.

అనాడు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు కలవంతలంవుగా కేంద్ర మంత్రివర్గంలో చేరిపోవడం సంభవించిందంటే అందుకు కారణం, ఇందిరాగాంధిగారు సంజీవరెడ్డిగారినిగాక, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారినే తమ మంత్రివర్గంలో చేరమని ప్రత్యేకించేయడమేనని అందరికీ తెలిసిందే. తనకు హైదరాబాదునుంచి కదలడమిష్టంలేదనే ముఖ్యమంత్రిగారి వూర్తిబంధంతో చెన్నారెడ్డిగారు కేంద్ర విమానయాన మంత్రిగా నియామకమయారు. కొంతకాలంతరువాత కామరాజ్‌గారి స్థానంలో కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవి నలంకరించమని ఇందిరాగాంధీ బలవంతం చేసినప్పుడు- యిష్టంలేని నిజలింగప్పగారిని ఒప్పింది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు తప్పించుకున్నారు.

ఈనాడు ఇందిరాగాంధిగారికి కేంద్రంలో తమ స్థానాన్ని ఇంకా బలసంపన్నం చేసుకొనవలసిన అవసరమేర్పడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో బాగా పలుకుబడి కలిగి, దేశంలో ఎన్నదగిన నాయకుల్లో ఒకరుగా ప్రతిష్టవార్జించుకున్న బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు తమ మంత్రివర్గంలో చేరినట్లయితే, తమకు వ్యతిరేకంగానున్న సిండికేట్ నాయకులు బలహీనులు కావచ్చునని ఇందిరాగాంధిగారు భావించడంలో కూడా ఆశ్చర్యకరమైనదేమీలేదు. కాని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి ఇప్పట్లో హైదరాబాదునుంచి నిష్క్రమించడమిష్టంలేదనేది అందరికీ తెలిసినదే. కనుక తనబదులు వి. బి. రాజుగారిని తీసుకొనమని ఆయన

ఎకరాకు 7 వుట్లు యిచ్చిన వాకాడు ఐ. ఆర్. 8. వరి

వాకాడులో నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి ఐ. ఆర్. 8 ఎకరాకు 7 వుట్ల 8 తూములు వండిందంటే ఇది కల్పిత ప్రచారమనే భ్రమ పెక్కుమంది రైతులను పీడిస్తున్నట్టుంది. వేసిన 22 ఎకరాలూ ఈ దామాషాన కాకపోవచ్చు; కాని కొన్ని ఎకరాలమాత్రం ఈ వరికాన్ని ఇస్తుంది. ఈ నగ్ననత్యాన్ని ఫై చిత్రమే రుజువు చేయగలదు.

నూదించవలసివచ్చినా ఆశ్చర్యపడనవరం లేదు.

వరిస్థితి నరిగా ఇలాగే వుండగా చెప్పడం సాహసమే అవుతుంది. కాని అలా జరిగినట్టయితే, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి రెండు చిక్కులు వైతాలగుతాయి. ఒకటి తాను ఢిల్లీవెళ్ళి, రాష్ట్రంలో ఇంతకాలం తానెంతో చాకచక్యంతో చతురతలో నిర్మించుకున్న రాజకీయసౌధం స్వప్నసదృశ్యంగా మారకుండా చేయవచ్చును. రెండవది, ఇటీవల వి. బి. రాజుగారి వట్ల వుంటూవున్న వ్యతిరేకత ఈర్ష్యాలద్వేషాలు, రాజుగారు ఢిల్లీ వెళ్ళిపోతే, తనపైన తిమ్మారెడ్డి లాంటివారి వత్తిడి తగ్గవచ్చును.

వి. బి. రాజుగారు రెవెన్యూ వ్యవహారాల్లో కాంగ్రెస్ నాయకులోక్యం, ముఖ్యంగా తన సహచరుల్లోనే కొందరి లోక్యం ఏ మాత్రం సహించకపోవడం, పైగా, వారికి అగ్రహారాన్ని కల్పించే విధంగా అధికార్ల బ్రాన్స్ వర్క్ వగైరా చేయడం, సివిల్ సప్లయిస్‌కాలంలో తిమ్మారెడ్డిలాంటివారికి అసంతృప్తిని కలిగించే విధంగా విధానాలను రూపొందించడం, పెద్దపెద్దమిల్లర్లు ఇతర వర్తకులపై దాడులు కొనసాగిస్తూ వుండడం, బియ్యం దొంగ

—కొరవ 5 వ పేజీలో

కృష్ణా ఫెర్టిలైజర్స్
గాంధిపార్కు ఎదుట కోవూరు
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరుజిల్లా.
Telephone : Office . 81. Res., : 63.
మావద్ద విదేశీ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు 20 : 20, క్యాల్షియం నైట్రేట్ 26%, యూరియా, అమ్మోనియం సల్ఫేటు,
మరియు
ప్యారీ కంపెనీవారి సూపర్ ఫాస్ఫేటు, కోరమండల్ ఫెర్టిలైజర్సువారి గ్రోమోర్ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు, గ్రోమోర్ యూరియాలు, ఇంకను అన్నిరకముల తెగుళ్ల మందులు సరసమైన ధరలకు లభ్యమగును.

సి. సి. సుబ్బరాయుడు,
మేనేజింగు పార్టనర్.
ఆంధ్ర ఫార్మ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్,
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

జోహార్, జోహార్ వి. సి.
వ్యాజాహృదయాలను చూరగొన్న నాయకోత్తముడు, ఆశ్రితవత్సలుడు, సింహపురికి యశస్సునుచేకూర్చిన మాన్యమూర్తి
స్వర్గీయ శ్రీ వి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి
కాంస్య విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనోత్సవ సందర్భంలో వారిని సంస్మరిస్తూ, వారి పవిత్రాత్మకు జోహారు లర్పిస్తున్నాము.

ఈదూరు గ్రామ పంచాయతి

కావలెను

'ఏ' క్లాసు మెడికల్ ప్రాక్టిషనరు

* * *

నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, ఈదూరు గ్రామ పంచాయతీచే నిర్వహింపబడుచున్న నర్సిరెడ్డి రూరల్ ఆయుర్వేద ఆసుపత్రిలో పార్టుటైము ఉద్యోగమునకుగా రు. 120/-ల ఫిక్సెడు జీతముమీద పనిచేయుటకు 'ఏ'క్లాసు మెడికలు ప్రాక్టీషనర్సు నుండి దరఖాస్తులు ఈ క్రింది ఒప్పుసుకు 27-9-68 తేది వరకు కోరబడుచున్నవి. సదరు తేది పిమ్మట వచ్చు దరఖాస్తులు స్వీకరింపబడవు.

టి. రమణయ్య,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. No. 55 of 1965.

O. S. No. 28 of 1962.

The State of Andhra Pradesh

—వాది – (డిక్రీహోల్డరు.)

యం. హనుమంతరావు

—ప్రతివాది – (జె. డెట్టరు.)

యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట 7-10-1968 తేదిన బహిరంగముగా యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు :–

నెల్లూరు జిల్లా, సూళ్లూరుపేట తాలూకా, కోటపోలూరు గ్రామములో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవముగల మెట్టమాగాణి.

1-వ అయిటం:– నెం. 416 రు పట్టా దాఖలా, సర్వే నె. 332/2 రు,

య 2-44 ట్లు మెట్ట.

సర్వే నెం. 17 రు, య 1-72 ట్లు మెట్ట.

—కల్లు:– య 4-16 ట్లు.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 400/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 4000/-

2-వ అయిటం:– సర్వే నె. 38/1 రు, య 6-23 సెంట్లు

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 200/-

అమీనా కిమ్మతు రూ. 7000/-

—పి వి రమణారెడ్డి,

గవర్నమెంటు ప్లీడరు.

కాకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 301 of 1967.

E. P. No. 100 of 1968.

మాధవరపు శ్రీరామమూర్తి

—వాది – (డిక్రీహోల్డరు.)

ఆదంట శేషమ్మ వగయిరాలు

—ప్రతివాద్లు – (జె. డెట్టర్సు.)

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాద్లుతాలూకు స్థిరాస్తి డిక్రీబాకీ వసూలు నిమిత్తము 12-11-68 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు పై కోర్టువారి యెదుట యాలము వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకొనవచ్చును. వివరములు ఈ క్రింది వారి ఆఫీసునుండి తెల్సుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

తూర్పు గోదావరి జిల్లా, కాకినాడ తాలూకా, కరప పంచాయతీలోగ, కరప గ్రామము తాలూకు కాపిరయాళుల యిల్లు, నివేశన స్థలముకు హద్దులు:-[తూ]మాధవరపు పెదసత్తిరాజాగారి స్థలము కొంత, పరం నత్తెయ్య గా॥ యిల్లు - స్థలం కొంత [ద] పెంకె నాగమ్మ తాలూకు నివేశన స్థలం, నరం నత్తెయ్య యిండ్లుబాగా కొంత [ప] హాస్పటలుగోడ [ఉ] కాకినాడ, రామచంద్రపురం రోడ్డు. యీ హద్దుల మధ్యనున్న పొడవు-వెడల్పు 40 . 8 గజములు. యాజమెంటు హక్కులు సహా.

320 చ॥ గ॥ – 277 . 56 స్క్వేరు మీటర్లు. వాదికిమ్మతు రూ. 100/- లు.

—యస్. యమ్. భద్రిరాజు,

వాది అడ్వకేటు

జమీన్ రైతు

శ్రీ కీలక భాద్రపద బహుళ త్రయోదశి శుక్రవారం 20–9–1968

సంవత్సరం తర్వాత....

పి. సి. మరణించి ఈ రోజుకు సంవత్సరమైంది. అయినా వారినిగూర్చినస్మృతులు మాత్రం ఈనాటివిగానేవున్నాయి. వారి రూపంజీవంతో కండ్లముందు మెదలుతున్నది; గంభీరమైనవారిమాటలు చెవులకు వినిపిస్తునేవున్నవి; శతృత్వము-మిత్రత్వాలకి అతీతమైనవారి మధుర హృదయం జ్ఞప్తికి వస్తూనేవున్నది. భౌతికంగా మనమధ్యలేరనే తప్ప, పి. సి. ముమ్మూర్తులా మన ఎదుట వున్నట్లే వుంది. ఎన్ని ఏళ్ళు గడిచినా, ఎన్ని యుగాలు దాటినా నెల్లూరు పి. సి. ని మరచిపోలేదు; మరచిపోదు.

ప్రజాహృదయాలను ఇంతటి దీర్ఘకాలంగా పట్టుకున్న విశిష్ట గుణం ఏమిటోకాని, పి.సి.నిగూర్చిన తలంపులు నిత్య నూతనంగా వున్నాయి. పి. సి. రాజకీయ పండితుడేమీ కాదు; నూత్న సిద్ధాంతాలు, నవీన మార్గాలు, విశిష్ట ఆదర్శాలు ఏమిలేవు. ఒక మామూలు రాజకీయవాది. ఒకముఖ్యమంత్రిత్వమో, లేక అంతకుమించిన అధికారపదవో వారికి లేదు. ఒక మామూలు మంత్రిత్వాన్ని నెరపారు. విద్యాధిక్యత, ధనాధిక్యతలులేవు. ఒక మధ్యతరగతివాడుగానే జీవితాన్ని ప్రారంభించాడు. తన తండ్రితాతలు రాజకీయాలలోవుండి ప్రాబల్యాన్ని పొందినవారుకాదు. తానే కొత్తగా రాజకీయాలలో ప్రవేశించారు. ఏ ప్రత్యేకావకాశాలు లేకపోయినా, ఇంతటి వున్నతస్థితికి వచ్చాడంటే, ఇంతటి ప్రజానురాగానికి పాత్రుడైనాడంటే, వారు పెంచుకున్న మంచితనమే కారణమని చెప్పకతప్పదు.

పి. సి. లో రాగద్వేషాలు లేకపోలేదు. వర్గతత్వాలు లేకపోలేదు. స్వార్థకాంక్షలు లేకపోలేదు. మానవసహజమైన బలహీనతలు, లోటుపాట్లుకూడా లేకపోలేదు. ఆయన మానవాతీతుడేమీ కాదు. కాని మానవత్వం ఆయనలో పరిపూర్ణంగా వికసించింది. హృదయాన్ని రాగరంజితంచేసింది. ప్రజాబాహుళ్యపు హృదయాలలో శాశ్వతస్థానం ఏర్పాటు చేసింది; ఏ మామూలు రాజకీయవాదీ అందుకోలేని సమున్నతస్థానానికి కొనిపోయింది. అందుకే పి. సి ఈనాడే కాదు, ఏనాడూ మరవులేని వ్యక్తిగా నిలిచిపోతారు.

నిర్మల హృదయము, వుపకారగుణము లకు తోడు; పి. సి. స్వభావాలలో మరో విశిష్టమైనది – వర్గరహితమైన స్నేహసంబంధాలు. వర్గం అంటే రాజకీయ ముఠాలనుకాదు మా వుద్దేశ్యం; ధనిక నిర్ధనిక తేడాలు. పి. సి. అను

శిలాప్రతిమైపోయిన

మన పి. సి.!

చర అభిమానకోటిలో సంపన్నులూ వున్నారు, దరిద్రులూవున్నారు; భూస్వాములూవున్నారు, భూమిలేని పేదలూ వున్నారు. సామాన్యంగా రాజకీయవాదులంటే, వారు ఏ ఒక వర్గానికో ప్రాతినిధ్యం వహించేవారుగా ప్రజలు భావిస్తుంటారు. పి. సి. విషయంలో అటువంటి పాక్షికభావాలకు ఆస్కారం లేదు. పి. సి. వద్ద లక్షాధికారి, భిక్షాధికారీ ఒకే మర్యాదను, ఆదరణను పొందేవారు. పేదలను తృణీకరించి, ధనికుణ్ణి నెత్తినపెట్టుకునేవాడుకాదు; ధనికుణ్ణి ద్వేషించి,పేదవాణ్ణి పైనవేసుకునేవాడూ కాదు. ఇటు ధనికుల అభిమానాన్ని, అటు పేద మధ్యతరగతులవారి ప్రేమను చూరగొన్నారు. రాజకీయాలలో ఎంత ముఠావాదో, నిత్యసంబంధాలలో అంత వర్గ రహితుడు. పి. సి. ప్రజానురంజకతలోని కీలకాల్లో ఇదీ ఒకటని పిస్తుంది.

అధికారహోదాలో కూడాపి.సి.'పావులరే'. అధికారము, పదవి ఒకరికి సాయపడడానికేగాని, చట్టాలను నిబంధనలను తుచ తప్పకుండా పర్లించడానికి కాదన్నట్లుగా వ్యవహరించేవారు పి. సి. తన క్రింది అధికార్ల అభిమానాన్ని సంపాదించేవారు; తనకు ఎదురులేకుండా చేసుకునేవారు; అందువల్ల ఏదనైనా సులభంగా చేయగలిగేవారు. దక్షత విషయం ఎట్లున్నా, తన అధికారాన్ని పదవిని వ్రతోపయోగం చేసేవారేమోనని పిస్తుంది. పబ్లిక్‌వర్క్సు మంత్రిగా పి.సి. జిల్లాకు ఎంత అండగా వుండినారో, ఆ కాల వారిదేశనుండి పోయినప్పుడుకాని తెలియలేదు. నార్లకుకూడా నీళ్లులేకుండా నెల్లూరు రైతాంగం అలమటించిపోతుంటే పి. సి. బ్రతికుండి, అధికారంలో వుండివుంటే వూరుకుంటేవారా అనుకోని రైతు బహుశ లేడంటే అతిశయోక్తి కాదు. పి. సి. మరణంతో నెల్లూరుకు నోరుకలిగిన నాయకత్వం పోయింది. పి. సి. పదవి, అధికారం ఆయన అధిక్యత కేకాదు, ఆశ్రితుల సహాయానికేకాదు; సామాన్య ప్రజాబాహుళ్యానికి కూడా ఎంతగానో వుపకరించింది.

పి.సి.ని గూర్చి ఈవిధంగా తలచుకుంటూ వుంటే ఎన్నో జ్ఞాపకాలు, అనుభూతులు ఎడతెగకుండా వస్తూనే వుంటాయి. నెల్లూరు ప్రజాహృదయాలలో ఇంతటి గాఢమైన చెరగని ముద్రవేసిన చైతన్యశక్తి అయిన పి. సి. శిలాప్రతిమై పోవడాన్ని, బండబారిపోవడాన్ని తలచుకుంటే కుంగని హృదయముండదు. సంవత్సరంతర్వాత మనకు మిగిలింది పి. సి. స్మృతులు, వారి శిలాప్రతిమ! ఆ కీర్తికాయునికివే మాజోహారులు!

హెచ్చరిక

* * *

నెల్లూరు ఇలాకంటాక్సు డిపార్టుమెంటువారు నెల్లూరు నవాబుపేట వార్డు నె. 1, డోర్ నెం. 202 రు నా యింటిని ప్రత్తి రంగయ్యగారిదని 26-9-68 తేది యాలమునకు తెచ్చుచున్నారు. సదరు ఇంటిలో రంగయ్యకు హక్కులేదు. సదరు యిల్లు నాది. వ్యవహారములో యున్నది. గనుక ఈ విషయము యావన్మందికి తెలియ చేయడ మయినది.

పి. శీతమ్మ.

ఈ వారం విశేషాలు

ఉద్యోగుల సమ్మె

కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు సమ్మె కేపూనుకున్నారు; అది విఫలమై పోయిందనుకోండి!

ఈ సమ్మెనుగూర్చి రకాలి ఒకే ఒక మాటన్నారు– ఇది విద్రోహపుచర్య అని. కాకుంటే ఈ నిర్బంధధోరణి ఏమిటి? ఈ స్వైరవిహారం ఏమిటి? కోర్కెలుండవచ్చు; బాధలుండవచ్చు; అవి సమంజసమైనవే కావచ్చు– కాని, ఇలాంటి కోర్కెలు ఎవ్వరిలోలేవు? కష్టాలు ఎవరు అనుభవించడంలేదు? సంఘంలో ఇంతంటే నికృష్టమైన జీవితాలనభవించేవారు ఎందరు లేరు? ప్రజాప్రభుత్వ బాధ్యత తన వుద్యోగులను సంతృప్తిపరుస్తూ పోవడం వరకేనా?– ఇతరవర్గాల ప్రజల బరువు బ్రతుకులను తేలికపరచేధర్మం దానిదికాదా?

ఏమైనా ఎంతో మెరుగనుకునే కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులుకూడా సామరస్య మార్గాన్నివీడి ప్రత్యక్ష పోరాటానికి దిగడం క్షంతవ్యంకాని నేరమని ప్రజల అభిప్రాయం. ఈ సమ్మెవిషయంలో ఇందిరాగాంధి ప్రభుత్వం తీసుకున్న దృఢవైఖరి ప్రశంసనీయమైనది.

ప్రమాదకరమైన ప్రభుత్వం

ప్రభుత్వోద్యోగుల సమ్మె నెదుర్కోవడంలో కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలను అమలుజరపబోమని కేరళ ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రకటన అత్యంత ప్రమాదకరమైంది. ఆదేశాలను అమలుజరపక పోవడమేకాదు; మంత్రులే నలుగురు ఆ ఆదేశాలకు భిన్నంగా వ్యవహరించడం మరింత ప్రమాదకరమైన విషయం. ప్రభుత్వోద్యోగుల సమ్మెవంటిదికాబట్టి సరిపోయిందనుకోండి; మరెంతటి దేశద్రోహానికైనా నంబూద్రిపాదు ప్రభుత్వం వెనుదీయదని ఈ సంఘటన సుస్పష్టంగా చాటుతుంది.

పూర్వం నంబూద్రిపాద్ మంత్రివర్గాన్ని పతనంచేసిన దానికంటే, దేశరక్షణ దేశభద్రతలకు సంబంధించి ఇది ప్రబలమైన కారణం కాదంటారా?

మరో రాష్ట్రపతిరాజ్యం

పాండిచ్చేరిలో రాష్ట్రపతిపాలన ప్రవేశపెట్టబడింది. దేశంలో ఏర్పడిన రాష్ట్రపతిరాజ్యాలలో ఇది ఆరవది.

"...బ్రహ్మకైన ఎత్త రిమ్మతెగులు" అనే వేమన చాటువును అనుదినం ధ్రువపరుస్తున్నారు వివిధరాష్ట్రాలలోని మన శాసనకర్తలు!

అన్నాదురై ఆపరేషను

మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ అన్నాదురై గొంతులోని కేన్సర్‌కు సోమవారంనాడు న్యూయార్కు ఆస్పత్రిలో ఆపరేషను జరిగింది. ఇంతవరకు తేలిగ్గావున్నారు.

తమిళనాడు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ సి. సుబ్రహ్మణ్యంకూడా అన్నాదురైని ఆపరేషను తర్వాత ఆస్పత్రిలోనూడి పరామర్శించారట.

అక్టోబరులో వేసినా 3 పుట్లు పండింది!

—కోవూరు బి. డి. ఓ. వివరణ

కోవూరు బి. డి. ఓ. శ్రీ ఎం. శంకరయ్యగారిలా వ్రాస్తున్నారు–

కోవూరు తాలూకాలో వర్షాభావమువల్ల యీ సంవత్సరము మొలగొలకుల నార్లను కాలములో వేయుటకు వీలుపడలేదు. మొలగొలకులనారు కొన్నిప్రాంతములలో ముదిరిపోవడము, ఎండిపోవడము జరిగినది. సెప్టెంబరు, అక్టోబరునెలలలో వర్షము పడి, రిజర్వాయరుకు నీరువచ్చిన రైతులు వరిసాగు చేయుటకు నిరుత్సాహపడకుండా ఐ. ఆర్. 8 వరి విత్తనములు సేకరించి నారుపోసుకొని నాటుటకు చాలా అనువైనది.

గతసంవత్సరము ఎడగారువేసిన రైతులందరు చాలా ప్రాంతములలో యీ ఐ. ఆర్. 8 వరి సెప్టెంబరు, అక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో సాగుచేసి మంచి ఫలితాన్ని పొందియున్నారు. కోవూరు పంచాయితి సమితి ఏరియాలో సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలో ఐ. ఆర్. 8 వరి హెచ్చుదిగుబడి యిచ్చిన వివరము:

సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలో కోవూరు సమితి ప్రాంతములో ఐ. ఆర్. 8 వరి సాగుచేసి 2 నుండి 3½ పుట్లు దిగుబడిని పొందివున్నారు. 1967 సెప్టెంబరు నెల మొదలు డిశంబరువరకు ఈ దిగువరైతులు యీ రకమును సాగుచేసినారు. యీరకం వరి సాగుచేసిన రైతులపేర్లు, సాగుచేసిన నెల, దిగుబడి వివరములు యీ క్రింద చూపబడినవి.

రైతు పేరు	గ్రామము	సాగుచేసిన మాసము	ఎకరమునకు దిగుబడి
1. శ్రీ ఆర్. వి. ఆ. కృష్ణారెడ్డి	[illegible]	సెప్టెంబరు	2550 కిలోలు
2. శ్రీ [illegible]	"	"	2550 "
3. శ్రీ [illegible]	[illegible]	అక్టోబరు	2125 "
4. శ్రీ [illegible]	[illegible]	"	2550 "
5. శ్రీ [illegible]	[illegible]	"	2550 "
6. శ్రీ [illegible]	[illegible]	సెప్టెంబరు	1700 "
7. శ్రీ [illegible]	[illegible]	"	2125 "
8. శ్రీ [illegible]	[illegible]	డిశంబరు	2550 "

పై దిగుబడులనబట్టి ఈరకము సెప్టెంబరు మొదలు డిశంబరువరకు నిరభ్యంతరముగా సాగుచేసుకొనవచ్చును. యీ ఋతువులో గాలిలో తేమ ఎక్కువగా వున్నందువలన తెగుళ్ళుఆశించుటకు అధిక అవకాశములు కలవు. కావున రైతులు సస్యరక్షణ విషయములో కొంచము జాగ్రత్త తీసుకొనవలసి వున్నది.

ఈ రకమువరి సాగుచేయు విధానము గూర్చి కోవూరు పంచాయితి సమితివారు కరపత్రములుకూడా వేసివున్నారు. సదరు

—కారవ 5 వ పేజీలో

లోకవృత్తం
లోకసంచారి

జెక్ నాయకులను, ప్రజలను విశ్వసించి మెలగడమే రష్యాకు శ్రేయస్కరం!

రష్యా కాలకింద జెక్‌సీమ వుండడం కమ్యూనిజం అంగీకరిస్తుందా? కమ్యూనిజం ఎవరప్పగిస్తారు? హంగరీ, పోలాండ్, తూర్పుజర్మనీ, బల్గేరియా పరిపాలకులు, రష్యా పరిపాలకులకు తొత్తులైపోతే అదే కమ్యూనిజమా? మార్క్సిజం, లెనినిజములు వీరి దుశ్చర్యలకూ, దుర్మార్గాలకీ అంకితమైనవా? రష్యా, బల్గేరియా, హంగరీ, పోలాండ్ తూర్పుజర్మనీలలో కమ్యూనిస్టుపార్టీలు జెక్ ప్రయోగాన్ని చర్చించినవా? న్యాయంగా అట్టి చర్చ జరగవలెనుగదా– ఆ చర్చలలో ఎవరేమన్నదీ లోకానికి తెలియవలెనుగదా– దానిమీద తర్జనభర్జనలు కావలెనుగదా– అదిగదా లెనిన్‌మార్గం? దానిని లక్ష్యపెట్టక వర్తించినవారు లెనినిస్టులవుతారా?

కమ్యూనిజం ఉద్యమమా, ఒక రాజ్యవిధానం మాత్రమేనా? కొందరు కమ్యూనిస్టులు రాజ్యాధికారులై చలాయించేదంతా కమ్యూనిజమా? దానిమీద వ్యాఖ్యచేయ దానికి కమ్యూనిస్టుద్యమమెక్కడున్నది?

ఇక జెక్ సంస్కరణ నాయకులేం చేస్తారు? వ్యక్తులు వారికి అపూర్వంగా అండ నిలవరచినారు. తమ సీమపై దండెత్తిన మహా బలశాలిని నత్యమైన అగ్రహంద్వారా మరలించారు. కాని పూర్తిగా దురాక్రమణదారులు తొలగిపోమంటారు. స్వేచ్ఛను కామించే జెక్ వ్యక్తులు నాయకులు దురాక్రమణదారులను ఏ విధంగా తృప్తిపరచి అవలకు పూర్తిగావంపివేస్తారు? వంపివేస్తే మళ్ళీరారని హామీ ఏమున్నది?

బొనెస్ హెచ్చరిక తన్యాలంగా రుమేనియాను కాపాడింది! అంతట అతడు విజృంభించాడు రష్యా 'తన' సీమలపై ఆక్రమణచేస్తే అమెరికా ఆమోదిస్తుందని ఎవడన్నాడు?– ఎంతమాత్రం అట్టి ఆగ్రమణను అమెరికా సహించదు– అని బొనెస్ గంభీరంగా వ్యక్తపరిచాడు.

కనుక రష్యా అమెరికాకూ, అమెరికా రష్యాకూ భయపడవలసిందేగాని రష్యా జెక్‌సీమను లక్ష్యంచేయదు, అమెరికా డొమనికా రాజ్యాన్ని లక్ష్యంచేయదు; తాము చెప్పినమాట వినకపోతే పెద్ద రాజ్యాలు చిన్నరాజ్యాలను మింగివేయవచ్చు లేక మిలిటరీదాడిని ప్రదర్శించి లొంగదీయవచ్చు.

కమ్యూనిస్టు రాజ్యం, కమ్యూనిస్టేతర రాజ్యం ఒండొరులను ఢీకొనవు. కమ్యూనిస్టేతర తిమింగలాలు చిన్నచిన్న కమ్యూనిస్టేతర మీనములను మింగుతున్నవి లేక అదిరించి– బెదిరించి ఆడిస్తున్నవి. కమ్యూనిస్టు తిమింగలాలు చిన్నచిన్న కమ్యూనిస్టు మీనములను మింగుతవి లేదా చిత్తంవచ్చినట్లు ఆడిస్తవి– పాడిస్తవి.

ఇదీ నమూనా!

* * *

రష్యా–జెక్ యుద్ధం ఇంతలో ఆగదు. దీనిమూలాన రష్యాలో మార్పులు వస్తే ఆశ్చర్యపడవలసిన పనిలేదు. చైనా మూలాన, క్యూబామూలాన క్రూషేవును దించినారు; కాని కోసిగిన్–బ్రెజ్నెవ్ హయాంలో చైనాలో మరింత చెడినది, క్యూబాతో పైకి పేచీలేకున్నా లోలోన చెడిసింది (క్యూబాకమ్యూనిజం అంటే రష్యాకు గిట్టనేగిట్టదు; దక్షిణఅమెరికాలో క్యూబా కమ్యూనిస్టు విప్లవవంతాను రష్యా కమ్యూనిస్టులు తీవ్రంగా విరోధిస్తున్నారు). జెక్ యుద్ధంమూలాన కోసిగిన్–బ్రెజ్నెవ్ గారలస్థానే ఏ సుస్లోవో మరొకరో పైకి రావచ్చును; మొదట కోసిగిన్ క్రిందై బ్రెజ్నెవ్ మీదవుతాడేమో– ఆ తర్వాత బ్రెజ్నెవ్ బదులు మరొకరు వస్తారేమో!– ఇట్టి మార్పులెన్నయినా జరగడానికి అవకాశం వున్నది.

ఇంతేగాక కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలన్నింటిలో యువకులు ఉద్రేకులై అధికార్లను తిప్పలుపెట్టే అవకాశం లేకపోలేదు. ఆ రాజ్యాలలోని యువజనులకు ఏదిఆదర్శం?

—కొరవ 8 వ పేజీలో

వారం వారం
దేశ భ్రిమ్మరి

* ఇంతకూ మనం రష్యాపట్ల అవలంబించవలసిన విధానం ఎట్టిది?

* షేక్ అబ్దుల్లా దారికివస్తున్నాడా?

* మన ప్రజాస్వామ్యానికి ఇదీ గర్వకారణమేనా?

పోక సీమకు అయుద్ధాలెందుకిచ్చినా రయ్యా అంటే జెక్‌సీమపైకి ఎందుకు, ఎట్లా తాము దుమికినారో రష్యను మనకు తెలియచేశారు! ఎవరి గొడవవారిది!

రష్యా నీతిలో ఎంతమార్పు వచ్చింది ఈ రెండంశాలవల్లనే తెలుస్తున్నది. మనలను సంపూర్ణంగా బలపరచే విధానాన్ని చల్లగా, మెల్లగా, రహస్యంగా, రష్యను మార్చివేసినారు. దాని ఫలితం విదితం కాగానే మనం చకితులమైనాము.

జెక్కులకూ అదేస్థితి గలిగింది. లిబరల్‌గా పురోగమిస్తూవుండిన రష్యా రహస్యంగా కరుడుగట్టిన విధానానికి మళ్ళింది; అతిగోప్యంగా ఇది జరిగింది; దాని ఫలితం తెలిసేసరికి జెక్కులు మనవలెనే చకితులైనారు.

ఈ ప్రపంచంలో శాంతి, సామ్యతమమైన నూత్న సామాజిక వ్యవస్థ స్థాపనం కావలెనంటే మనమార్గం, జెక్‌మార్గం శరణ్యం. మనం పవర్‌బ్లాక్ విధానాన్ని విరోధించి శాంతిస్థాపనకై తోడ్పడి కృతకృత్యులైనాము. లిబరల్ వీధిన విహరించి, టిటో మార్గదర్శనసారాన్ని గ్రహించి, కమ్యూనిజంలోనికి సామ్యతత్వాన్ని ప్రవేశపెట్టినారు జెక్కులు.

మనపద్ధతిని జాన్‌ఫాస్టర్ డల్లెస్ విరోధించాడు. ఇప్పుడు జెక్‌పద్ధతిని బ్రెజ్నెవ్–కోసిగిన్‌బృందం విరోధిస్తున్నది. ఎంతవరకు బందిని రష్యను వెనుక్కు నెట్టినారో గమనించండి.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

Andhra Pradesh State Electricty Board·

TENDER NOTICE FOR RCC POLES

Specification No. 3/68

Sealed Tenders for fabrication of Grills and Supply of 1/2" size hard broken Granite Metal and sand will be received by the undersigned upto 12-00 noon on 5-10-68 and will be opened at 3-00 p.m. on the same day in the presence of such of the tenderers or their authorised representatives who my be present.

Tender schedule and specification will be available for sale from 20-9-68 to 4-10-68 at the office of the Divisional Engineer, operation and maintenance, Nellore Thermal Station on payment of Rs. 5-15 in cash.

Tenders not received in accordance with the detailed instructions given in Tender Specification will be Summarily rejected.

The undersigned reserves the right to reject any or all the Tenders without assigning any reason.

—G. Surya Rao,
Divisional Electrical Engineer, Operation & Maintenance,
Nellore Thermal Station.
Phone: 467. Fathekhanpet, NELLORE.

కూనిరాగాలు
లోకరిష్ట్

* నెల్లూరుటౌన్ మూడోకాలేజీ–మరికొన్ని మంచి మాటలు ** విద్యాసమస్యలపై మనకినాటికి వొక ప్రతిభావంతమైన 'పబ్లిక్ ఒపీనియన్' ఏర్పడుతున్నదా?

రెండువారాలక్రితం 'జమీన్ రైతు'లో–దేవుడిపేరుమీదుగా నెల్లూర్లో మూడో కాలేజి?– అనే శీర్షికతో 'లోకరిష్టు' వ్రాసిన విషయం పాఠకులు యింకా మర్చిపోలేదనుకొంటాను.

ఏ సవ్వడి, ఆర్భాటమూ లేకుండా నెల్లూరు టౌన్‌లో మూడోకాలేజికోసం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయా– అని పాఠకులు కొందరు తొలుత చిన్నబోయారు. ఇప్పుడు మూడో కాలేజి ప్రయత్నం తెరవెనుక రంగంనుండి కాస్త బహిరంగమే అయింది. గత శనివారం నాడు మూలపేట శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి ఆలయట్రస్టీల సంఘంవారు మున్సిపల్ శాఖామంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడు గార్ని పిల్చుకొనివెళ్లి ఆలయాన్నిచూపించి, పూజ–గీజ చేయించి, ప్రసాదం గిసాదం యిచ్చి యీ మూడో కాలేజి విషయమై మంత్రిగారికి నివేదించారు. ఒక విషయాన్ని అధికారికంగా మంత్రిగారికి నివేదించడమంటే అది బహిరంగమైనట్లేకదా.

ఈ వారంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మంత్రివుంగవులంతా కట్టగా నెల్లూరుకు వస్తున్నారు గనుక వారందరికీ కలిపి సమష్టిగా నివేదించి కాలేజి స్థాపనకు 'గ్రీన్ సిగ్నల్' పొందేదానికి 'నాంది' గానే మున్సిపల్ మంత్రిగారికి యీ రూపంలో తమ యీ మూడో కాలేజి ప్రయత్నాన్ని ఎరుకపర్చారని భావించవచ్చును.

నెల్లూరు మూలపేట శ్రీ వేణుగోపాల స్వామివారి 'అపశేషం' లో వున్న, కొత్త కాలవ అవతలవున్న 7 ఎకరాల పొలం, దానితోబాటు మరి రెండు మూడు లక్షల రూపాయలదబ్బు– యీ మూడో కొత్త కాలేజికి ప్రారంభ విరాళంగా యిచ్చేటట్లు దేవాలయ ట్రస్టీలు తమసంసిద్ధతను వ్యక్తపరిచారు. ఈ మాత్రం గట్టి ప్రారంభ పునాదితో కొత్తకాలేజి స్థాపనాప్రయత్నం జరగడం ముదావహమే.

జిల్లాలో యిటీవల పెక్కుమ్మడి ఐదారు కొత్త కాలేజీలు ఏర్పడి పనిచేస్తున్నా, నెల్లూరు టౌన్‌లో మరొకకాలేజి స్థాపనకు ఎంతైనా అవసరంవున్నది. అందుకు తగిన డిమాండు కొట్టవచ్చినట్లుగాకూడా కనపడుతున్నది.

అర్హతలున్నా లేకపోయినా, అర్హమైన వారందరికీ సీట్లిచ్చి ఎందుకూ కొరగాకుండా పోయిన కాలేజివిద్య వాళ్ళమొహాన గుమ్మరించి దేశంమీదకు వెన్నెముకలేని నరులను వదిలే కాలేజీలు బోలెడన్ని వుండగా, మళ్లీ ఇంకొకటి యీ బాపతాని చేస్తున్నదే అనే బాధతప్ప యీ మూడో కొత్తకాలేజి వద్దు అనేవారు ఎవరూ వుండరు.

సంఖ్యాత్మకంగా పెరుగుతున్న మన కాలేజీలు గుణాత్మకంగా స్థాయి పెంచుకొనే కాలేజీలు అవతరించడంలేదే– అనే ఆవేదన కేవలం అర్థంలేనిదిమాత్రంకాదు. మొద్దుబారిన అన్ని మామూలు కాలేజీల మాదిరిగా మళ్ళీ యింకో కొత్త కాలేజి దండగమారిన ధోరణిలో అవతరించడం వల్ల వావు పెరగడమేగానీ బాపు పెరుగుతుందనే ఆశమాత్రం కలగడం లేదు.

ఉత్తమస్థాయి విద్యాబోధన అనేది ధ్యేయంగా పెట్టుకుని, ప్రతిచిన్నదానికీ ప్రభుత్వాన్ని దేబిరిస్తూ ప్రత్యేకంగా

—కొరవ 5 వ పేజీలో

దికెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

(స్థాపితం : : 1906)

రిజిస్టర్డు ఆఫీసు: ఉడిపి. * అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫీసు: మెంగుళూరు.

వారు ఈ క్రింది రెండు ప్రదేశములలో

27-9-68 తేది శుక్రవారమునాడు

తమ బ్రాంచిఆఫీసులను ప్రారంభించ బోవుచున్నారని తెలుపుటకు సంతసిస్తున్నారు.

(1) బెంగుళూరు - జయనగర్ (బెంగుళూరుసిటీ)
డోర్ నెం. 408, II మెయిన్‌రోడ్డు, II బ్లాక్,
జయనగర్ — బెంగుళూరు-(11)

మరియు

(2) దావణగిరి (చిత్రదుర్గజిల్లా.)
డోర్ నెం. 574, I ఫ్లోర్, మండిపేట (బ్యాంకువీధి)
దావణగిరిసిటీ.

—కె. రామదాస్‌నాయక్,
జనరల్ మేనేజర్.

నెల్లూరు వచ్చిపోయిన విలేకరులు

ఐక్యతకు దోహదమిచ్చిన జిల్లాకాంగ్రెస్ ఎన్నికలు

జిల్లా కాంగ్రెస్ ఎన్నికలు జరిగిపోయాయి. రిటర్నింగ్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిన శ్రీ కత్తుల కాంతయ్యగారు వచ్చి, మంతనాలుజరిపి, పోటీలేని కాకానును ప్రకటించిపోయారు.

కాంగ్రెస్ ఎన్నికలంటే ఎవరికీ వుత్సాహంవుండదు – కాంగ్రెస్‌వాదులకు తప్ప. కాంగ్రెస్‌వాదులైనా, అధికారానికి రావాలని కాంక్షయవడేవారికి, వున్న అధికారాన్ని నిలువుకోవాలనుకునేవారికి తప్ప, ఇతరులకు అనక్తివుండదు. మా మటుకు మాకు యీ గొడవే తెలియదు, ఆర్భాటం కాదు. వార్త వ్రాయటందాకాజట్టి, తెలిసికోవలసిన విధి మా మీద వుందనుకొండి! అయినా ప్రాధమిక సభ్యత్వం మొదలు అంతా కృత్రిమము, దగా అయినప్పుడు, వాటివల్ల ఎవరికిమాత్రం ఏమి వుత్సాహముంటుంది!

ఈ సారి మన జిల్లాకు సంబంధించి నంతవరకు కాంగ్రెస్ ఎన్నికలు ఒక విధంగా ఐక్యతకు దారితీశాయేమో ననిపిస్తుంది. పిక్‌నిక్‌వంగా ఎన్నికలు జరగడం కాదు; ఇరువర్గాలవారు కలసుకొని మాట్లాడుకొని, ఏకాభిప్రాయానికిరావడం విశేషం. ఇది శేవలం విశేషమేకాదు, వినుతింపదగిన విషయం. రిటర్నింగ్ ఆఫీసరు నెల్లూరులో దిగిన సమయానికి, మంత్రి శ్రీ వెంకురామానాయుడు గారు కూడా వచ్చారు. నాలుగురోజులు మకాంవేశారు. అందరితో ఎడతెగకుండా మంతనాలు జరిపారు. అందరితో మాట్లాడడం ఒక ఎత్తు, అసలు సంజీవరెడ్డిగార్ని పిలిపించుకొని, ఒకటికి మూడుసార్లు సంప్రతింపడం మరొకఎత్తు. ఇటీవలి జిల్లా రాజకీయ పరిస్థితులు, అందులో నాయుడుగారు అనుసరిస్తుండినవైఖరిని గమనించినవ్యక్తి, ఈపరిణామం అసాధారణమైనది, ఆశ్చర్యకరమైనది, అభినందనీయమైనది అని చెప్పకతప్పదు. ఈ విషయంలో శ్రీ జి. సి. కొండయ్యగారి అదృశ్యపు పాత్ర ఎక్కువగా వుండివుంటుంది. ఏమైనా సంజీవరెడ్డిగారిని పిలిపించి మాట్లాడేదశకు వచ్చినందుకు నాయుడుగారు; పిలుపుతోనే అత్యంత సహకార సమన్వయ వాస్తాన్ని యిచ్చిన శ్రీ సంజీవరెడ్డి మిక్కిలి అభినందనీయులు. ఇందులో సంజీవరెడ్డికంటే, నాయుడుగారినేవ్యక్తిగతంగా అభినందిస్తాం. దానికి కారణంవుంది.

సంజీవరెడ్డిగారు మూడవవంతు స్థానాలు కోరడట– నాయుడుగారి వక్షంగా నాల్గవవంతు ఇస్తామన్నారట. సంజీవరెడ్డిగారు దానికి వెంటనే సమ్మతించారట. వీరికి కేటాయించిన నాల్గవవంతు స్థానాలు ఎక్కడెక్కడనేదికూడా అప్పటికప్పుడే నిర్ణయమై పోయాయట. అధ్యక్షతకు సంబంధించికూడా, నాయుడుగారు నిర్ణయించేఅభ్యర్థిఅలవరవగలననికూడా సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారట. అంటే సంజీవరెడ్డిగారినుండి ఏ విషయంలోనూ అడ్డువుల్ల లేదన్నమాట. దీన్నిబట్టి ఒకవిషయంవిదితమవుతుంది: సంజీవరెడ్డి దాలరోజులనుండి సమైక్యతను కోరుతున్నారు; నాయుడుగారినికూడా అనేకసార్లు కలసుకున్నారు. కాని ఇంతకాలం అదిసాధ్యం కాలేదు. అకస్మాత్తు సంజీవరెడ్డిదికాదని, చిత్తశుద్ధితోనే సంజీవరెడ్డి సమైక్యతను అభిలషిస్తుండినాడని, జిల్లాకాంగ్రెస్ ఎన్నికలవిషయంలో సంజీవరెడ్డి ప్రదర్శించిన సహకార దృక్పథంవల్ల విదితమవుతుంది. ఈనాటికైనా వీరిద్దరు కొంత దగ్గరకు చేరడం మాకు సంతోషాన్ని కల్గిస్తున్నది. ఈ విషయంలో శ్రీ కొండయ్యకృషిని, చొరవను పేర్కొనడం, ప్రశంసించడం సముచితంగా వుంటుంది.

ఇంతవరకు బాగనేవుంది. కాని చేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఈఎన్నిక సంప్రతింపులలో వుండవలసినంత సన్నిహితంగా వుండలేక పోయారేమోనన్పిస్తుంది. కాస్త దూరంగా దూరంగానే వుండినారు. తనతో సంప్రతించలేదని, తననలహా పొందలేదనే అసంతృప్తి నాయుడుగారు వగైరాలవల్ల చంద్రశేఖరరెడ్డిగారికున్నట్లు మాకర్థమైంది. దీనికి కారణమేమిటని నాయుడుగారి వర్గీయులను అడిగాము. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిని త్రోసిపేయాలనే వుద్దేశ్యం వారిలో వున్నట్లు కనిపించలేదు. కాని, చంద్రశేఖరరెడ్డి పట్ల వీధో కొరత వారిలో వున్నట్లు గ్రహించగలిగాము. చంద్రశేఖరరెడ్డి జిల్లా కాంగ్రెస్ ఎన్నికవిషయాల్లో సంజీవరెడ్డితో మంతనాలు జరిపారట; ఒకసారికాదు, ఒకటికి మించినసార్లు! రాష్ట్ర రిటర్నింగ్ ఆఫీసరు నారవరెడ్డిగారి తోడ్పాటు అభిలషించారట. నాయుడుగారి వ్యయత్నాన్ని విఫలంచేయుటకు కృషి చేశారట. ఈ విషయంలో సంజీవరెడ్డితో చేతులుకలిపి, నాయుడుగారివర్గానికి వ్యతిరేకంగా ఇరువురూ ఒకటిగా నిలవాలనే వ్యయత్నమూ చేశారట. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు యివన్నీ రహస్యంగా చేశాననుకున్నా, ఈ ప్రయత్నాలన్నీ ఎప్పటికప్పుడు ఎదటివారికి తెలుస్తుండినాయట. చంద్రశేఖరరెడ్డితో నాయుడుగారి వర్గంవారు మనసిచ్చి మాట్లాడకపోవటకు ఇదే కారణంగా వుంటుందని మాకు ఇప్పుడనిపిస్తున్నది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు రెండోసారికూడా పొరపాటుచేశారు. సంజీవరెడ్డి అందరితో సామరస్యాన్ని అభిలషిస్తున్నాడు. ఎవ్వరితోనూ ఘర్షణ పడడం తనకిష్టంలేదనిస్పష్టంగాచెప్తూనేవున్నాడు. అటువంటి సంజీవరెడ్డిని నాయుడుగారికి విరుద్ధంగా నిల్పమని చంద్రశేఖరరెడ్డి కోరడం పొరపాటేగదా! ఏమైనా చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వరిస్థితులను, వాతావరణాన్ని గమనింది, తానూ అరమరలు లేకుండా సర్దుకొనిపోయివుంటే ఎంతో బాగుండేది. అందరి వునరైక్యతకు ఉపయోగిస్తుందన అనకాకాన్ని వూర్తిగా విజయవంతం చేసిన కీర్తిని చంద్రశేఖరరెడ్డి పొందివుండవలసింది. మేము మొదటినుండి కోరుతున్నదదే. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారికి మా నలహా రుచించలేదు. ఇవ్వడు వ్యక్తిగతంగా చంద్రశేఖరరెడ్డికి జిల్లా కాంగ్రెస్‌లో 11 స్థానాలుకాబోలు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. అంటే మెజారిటీ నాయుడుగారిదేనన్న మాట. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వేరుగావడం మాకు ఇష్టంలేదు; ముగ్గురూ సమైక్యం కావడం మా అభిమతం.

* * *

ఇక అధ్యక్షత వ్యాశ్నవున్నది. ఇందులో వివాదమేమీ వుండబోదు. నాయుడుగారి మాటే చెల్లుబడి కాబోతుంది. నాయుడుగారి నిర్ణయంలోకూడా రహస్యమేమిలేదు. వారి దృష్టిలో శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు వుంటారని మాకూహ. గోపాలకృష్ణారెడ్డి అభ్యర్థిత్వ వ్యాస్తావనను మేము ఇదివరకే తెచ్చాము. ఇప్పుడు అది ధృవపడుతున్నది; కార్యరూపం పొందబోతుంది. సంతోషం.

* * *

ఎన్నికైన జిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యుల కాలికా అధికారయుతంగా ఇదీ–

నెల్లూరు టవున్– ఆర్. దేవదానం, శ్రీమతి రేకాల దమయంతిదేవి; అత్మకూరు– గంగవరపు తిరువతినాయుడు, దిన్ని వెంకటసుబ్బయ్య; వెలిగండ్ల– వి. అనంతసుబ్రహ్మణ్యం, వేముల వెంకటసుబ్బయ్య; వెంకటగిరి– గుత్తలపూడి నాగభూషణం, గండవరపు రాధాకృష్ణారెడ్డి; కొండపి– జి. సీతారామయ్య, జి. సింహాద్రిరావు; కోట– జి. మార్కండేయనాయుడు, నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి; కోవూరు–చక్కా మాలకొండయ్య, తుంగా రాజగోపాలరెడ్డి; వింజమూరు–వెల్లంకొండ మాలకొండయ్య, జి. యస్. గణవతి; ఇందుకూరుపేట– వలందర్ల రాఘవరెడ్డి, కొండూరు వెంకురెడ్డి; నూటూయపేట– అలవల వెంకటేశ్వర్లు, ఎం. పాండురంగారెడ్డి; ఉదయగిరి– తిప్పిరెడ్డి వెంకటవలమారెడ్డి, మల్లవరపు వెంకటసుబ్బారెడ్డి; కావలి– కె. గోపాలరెడ్డి, వంశీరు రామకృష్ణారెడ్డి; పొదలకూరు– కొమ్మి అదెయ్యనాయుడు, దేగా రామగోపాలరెడ్డి; గూడూరు– పి. శంకరయ్య, సిహెచ్. రామరామవరెడ్డి; ఐదిరెడ్డిపాళెం– మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, కోరాతిన చిన్నయ్య; పొదిలి– ఎం బాలనరసారెడ్డి, దేవిరెడ్డి లక్ష్మిరెడ్డి; కనిగిరి– గోళ్ల తిరువతినాయుడు, వేమిరెడ్డి అయ్యవరెడ్డి; కర్లుబాడు– అల్లు పెదసుబ్బారెడ్డి, వుట్ల బలరామరెడ్డి; వెంకటాచలం– మెట్ట రాజగోపాలరెడ్డి, ఇందూరు చిన వెంకటయ్య; కాళ్లూరు– అనం కర్తవత్సల రెడ్డి, నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి; రావూరు– పి. వెంచురామయ్య, కంచర్ల శేషనాయుడు; ఉలవపాడు– కొమ్మినేని సుబ్రహ్మణ్యం, కె. రామచంద్రరాజా.

ఈ జాబితా అపాంతంచూస్తే, ఎంతమంది ప్రవానుశైనారా అనిపిస్తుంది. శ్రీ టి. వి. బలరామారెడ్డిగారు కాంగ్రెస్‌కు బదులు అయ్యాడనికూడా ఈ జాబితా చాటుతుంది!

ప్రారంభమైంది

ముఖ్యమంత్రి, కె. ఎల్. రావు వగైరా మంత్రులందరూ వచ్చారు. మద్యాను లీవ్ ఇంజనీరుకూడా వచ్చారు. సోమశిల రైతు మహానభ ప్రారంభమైంది. రైతాంగం ఉవ్వతిళ్ళులాగా వచ్చింది. కాని నిల్చోడానికి కూడా చోటులేక, నిరాశతో తిరిగి పోతున్నారు.

విఫలమైన సమ్మె

19 వేది కేంద్రప్రభుత్వోద్యోగులనమ్మె, నెల్లూరుకు సంబంధించినంతవరకు విఫలమైనదనే చెప్పవచ్చు. ఇరకంటాక్సు, సెంట్రల్ ఎక్సయిజు ఆఫీసులు మామూలుగా పనిచేశాయి; ఒక్కరూ సమ్మెలో పాల్గొన్నట్లులేదు. రైల్వే వుద్యోగులుకూడా నమ్మెను వట్టించుకున్నట్లు లేదు. పోతే పోస్టల్‌శాఖ ఒక్కటే ఈ నమ్మెకు గురియైనట్లుంది.

హెడ్‌పోస్టాఫీసుకు సంబంధించి గుమాస్తాలు, పోస్టుమెన్, క్లాన్‌ఫోర్ సిబ్బంది– దాదావు పూర్తిగా గైర్‌హాజరైనట్లే- 40 మంది గుమాస్తాలకుగా 4 గురు; హెడ్ పోస్టుమెన్ 3 గ్గురుకుగా ఒక్కరు; ఇ. డి. వాళ్ళు ఇద్దరకుగా ఒకరు హాజరైనారు. పోస్టల్ సూపరింటెండెంటుగారు ఆఫీసులో వుండి, 17 మంది క్రొత్తవారిని నియమించుకొని, వుదయం వదిగంటలకల్లా తపాలా అంతా బట్వాడాచేయించివేశారు. రిజిస్టర్డు, ఎం. ఓ. ల పనిమాత్రం అపివేయబడింది.

టెలిఫోన్ ఎక్ఛేంజిలో 50 మంది ఆపరేటర్లకుగా 3 గ్గురు; 25 క్లర్కులకుగా 4 గురు హాజరైనారు. మూవర్ వైటింగ్ సిబ్బంది మాత్రం పూర్తిగా హాజరైంది. ఎక్ఛేంజి మామూలుగా పనిచేసింది. ట్రంక్ కాల్స్ అర్జంటువి మాత్రం బుక్ చేయబడ్డాయి.

టెలిగ్రాఫ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి మధ్యాహ్నం 12 గంటల షిఫ్టుకు హాజరుకావలసిన 18 మందిలో 11 మంది హాజరయ్యారు.

మొత్తానికి 19 వేది నమ్మె అనే అనిపించలేదు. జరిగినదంతా పోస్టల్ ఉద్యోగుల నమ్మెఅనే అనిపించింది. ఎన్. వి. శ్రీ విజయరామారావు సైకిల్‌మీద ఎర్రకెండలో టవునంతా తిరుగుతుండినారు.

స్వర్గీయ శ్రీ లక్ష్మణగుప్త.

మరణాలు

లక్ష్మణగుప్త

మునిసిపల్ కౌన్సిలర్‌గా ఐదవైపిల్ల పాటువుండి, చేర్మెన్‌పదవినికూడా అలంకరించి నెల్లూరుకు సేవజేసిన సౌమ్యుడు, స్వర్గీయ వి.సి. కి విశ్వాసపాత్రుడైన అనుచరుడు శ్రీ పేరూరు లక్ష్మణగుప్త, రెండేళ్ళుగా వక్షవాతంవ్యాధితో మంచంలో వుండి, 18వేది దివంగతులైనారు. వయస్సు 60 పిళ్ళు వుంటుంది.

నంటిరెడ్డి

కె. వి. ఆర్. సోదరులలో వాల్లవ వాడైన శ్రీ నంటిరెడ్డి (వెంకటసుబ్బారెడ్డి) 17 వేది రాత్రి గుండెపోటుతో హఠాత్తుగా మరణించాడు. పాపం! 43 పిళ్ళ వయస్సు.

వంటిరెడ్డి చక్కనివాడు, సిగర్వుడు; నిండు నవ్వుతో నమ్రంగా మనిషిని పలుకరించేవాడు. పేదలకు అపుడుగా, కార్మికులకు బందువుగా వారి ప్రేమాభిమానాలను చూరగొన్నవాడు. కె. వి. ఆర్. వారి నిజమైననంవద ధనంకాదు; సోదరబలం, ఐక్యత. నంటిరెడ్డి మరణంతో అందులో వెలితిపీర్పడింది. తమ్ముని ఆకస్మికమరణానికి విలపిస్తున్న వెంకటరెడ్డిసోదరులకు మా గాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము.

మోపూరు శేషమ్మ

స్వర్గీయ మోపూరు ముద్దుకృష్ణారెడ్డి గారి ధర్మపత్ని; శ్రీ మోపూరు రామరెడ్డి గారి తల్లి శ్రీమతి శేషమ్మ 7 వేది కాల ధర్మం చెందింది. రామరెడ్డి సోదరులకు మా సానుభూతి.

కనకమ్మగారి వర్ధంతి

సేవా త్యాగాలతో జీవితాన్ని సార్థకం జేసుకొని కీర్తిశేషులైన శ్రీమతి పాణిక కనకమ్మగారి ఐదవ వర్ధంతి 15వేది భక్తి గౌరవ ప్రపత్తులతో అతి నిరాడంబరంగా జరుపబడింది. పూజ, పేదపిల్లలకు విందు వగైరా కార్యక్రమాలు నిర్వర్తించబడినవి.

నెల్లూరు మహిళాలోకం గర్వించదగిన దేశభక్తురాలు, వుత్తమురాలు శ్రీమతి కనకమ్మ. ఆమె జయంతులనో, వర్ధంతులనో జరిపి వుత్తేజాన్ని పొందడం నెల్లూరు మహిళా సంఘాల ధర్మం.

—కొరవ 5 వ పేజీలో

శ్రీ రంగనాధ యాత్రా స్పెషల్

35 రోజులు – కాశి - కాశ్మీరు - హరిద్వార్ - డెహరాడూన్, సిమ్లా - జైపూరుతోసహా సంపూర్ణ ఉత్తరదేశ యాత్రకు

4-10-68 వేది స్పెషల్ టూరిస్టుక్యారేజీ (గవర్నర్ సెలూన్)

****** నెల్లూరునుండి బయలుదేరును ******

ఈ యాత్రలో మైపాడు శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డిగారి కుటుంబమున్ను మరికొందరు నెల్లూరు మండల ప్రముఖులున్ను బయలుదేరుచున్నారు.

ఇందులో 8 సీట్లు మాత్రమే వున్నవి – యీ యాత్రకు బయలుదేరు వారు వెంటనే తమ సీట్లు రిజర్వుచేసికొనవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

గమనిక:- ఈ క్యారేజీయందు రైల్వేవారు నిర్ణయించిన వ్యకారం 48 మంది వ్యయాణము చేయవలెను. అట్లుగాక 30 మందితోనే యిక్కువ నదుపాయముంతో ఈ స్పెషల్ టూరిస్టుక్యారేజీ బయలుదేరును.

పూర్తివివరాలకు: **కె. కన్నయ్య**, (ఆర్గనైజర్.)

శ్రీ రంగనాధ యాత్రా స్పెషల్‌సర్వీస్ - దాడివారివీధి – నెల్లూరు

NOTICE

★ ★ ★

We the following Tyre Dealers wish to inform the Public that Car-Scooter and Tractor Tyres are available with us at prices fixed by the tyre companies.

Those who are in need may register their requirements with the following dealers situated in their area.

(1) C. B. C. Automobile stores
(2) T. V. S. Automobiles
(3) R. Achaiah Chetty
(4) A. Raghavaiah & Sons
(5) Satyanarayana Automobiles
(6) Sri Jayalaxmi & Co.

—NELLORE.

శివా రెడ్డిపద్యాలు

బడివంతుళ్ళు (నమ్మె)

అంధ్రముఖ్యపంత్రి అప్పాజిపాల్దొ
వీముకాంగ్రెసోరి యేలుబడిలో
బళ్ళుపెట్టుటోని బ్రతుకుతున్నామెట్లా
మాడుబళ్ళస్వామి న్యాయంకునమ్మో!

బ్రిదకలేనివాడు బడివంతులన్నారు
అదినాల్లా, యివ్వుడీదినాల్లా
బ్రిదకనేర్చినోడు బడివంతులిది అక్ర
రాలనిజము, లేదు రాన్యమిందు.

ప్రోనోటు రాసిపెడితే,
దానోడికి ట్యూషనిస్తేదర్జా, లోట్లా
పీనాడు పాలుపెరుగుకు
దేనికింకమాకు నమ్మో? దేశద్రోహం!

పెందినారుస్కేట్లు, పెన్షన్లుయీమధ్య
ఎందినారుగ్రాంట్లు యింక్రిమెంట్లు
ట్యాక్సిడెంటువండు, వంతుళ్ళు పాల్యాగి
కాము రొమ్ముగుద్దుకారా? బాబు!

పాఠశాల్లుపెట్టి వ్యతిపూర వ్యతివర్లె
లక్షలాది, మాకు భిక్షపెట్టె
దొరతనమ్ము, కూడుదొరకద్ద అయ్యోర్లు
తిరగండితె వేరె నరకముంద?

కణువుకాటుకాలు కష్టాలుఎన్నున్న
అప్పానప్పాదెద్ది అడుకొనును
వస్తులంపె మ్యాలువంతుళ్ళు నర్కాడు
ఒర్కుకోదు చూస్తు వూరుకోదు.

బడుగంట్లువదువు, అదివారములీవు,
మధ్యమధ్యరెస్టు. మంత్రివదవి
ఎక్కువేమి బాలతక్కువే మాకంపె
పేరుగొప్ప, వొఠకొమారాములు!

శేర్లస్టూడెంట్సు

అరుగుదెందినాడు అకాశయానంలో
త్రిగుణసేన ఢిల్లి ఎగువనుంది
అదకాదశేర్ల, అద్భోటు స్టూడెంట్సు
పైకిదూకినారు పాడుగోల!

దీనరాజ్యమునకు దిన్నఎగ్జాంవుల్సు
మాస్కోపాలనముకు మద్దుతునక
బత్తెముండి తిరిగి బయటబడ్డాడెబ్బొ
మంత్రిత్వగుణశేను మధ్యనభలో!

ఇందిరమ్మగారి యీ ప్రజాస్వామ్యంలో
మన డెమోక్రసీలో మంత్రులంపె
శక్తి లేదు ప్రజకు భయములేనేలేదు
మందిసెర్డలేదు మంత్రివర్య!

వ్యధిదోట తిరుగుబాటె!
వ్యతివొక్కడుగూడ నమ్మె ప్రతిగ్రామంలో
వ్యతిరేకతె, యీ రాజ్యము
గతి వీమౌతుందొ వియిగానుందొగదా!

పెద్ద పెద్ద తలలు పేదిటిదిగినాయి
కలశశెక్కువాయె కాంగ్రెసోర్లొ
ముదరకొచ్చెజబ్బు కుదిరేదిగాదింక
రూకబర్లు మందుమాకువేస్తు!

——

కూనిరాగాలు

(3 వ పేజీ కొరవ)

స్వంతకాళ్ళమీద నిలబడి, విద్యావిషయాల్లో స్వంత వ్యయోగాలుచేసి సార్థకమైనదృష్టికి కడంగేనక్రావున్న కాలేజీ-జిల్లాకు వొక్కటి పీర్పడినా దాలుననిపిస్తుంది. అట్టాంటి నిజమైన ఆదర్శకళాశాల స్థావనకు వ్యయ శ్రమ లరగాలని కోరుకునేవాళ్ళల్లోనే వొక్కణ్ణి. ఎంత ఆలస్యమైనానరే అట్టాంటి స్వేచ్ఛావరిధిలో నిలబడగలిగే కాలేజి నెల్లూరులో పీర్పడాలని కాంక్షించే వాళ్ళల్లో నేనొక్కణ్ణి పాతవడిన కాలేజివ్యవహారం చూస్తున్నాం, కొత్తగా పీర్పడినవాటిబ్రతుకు చూస్తున్నాం, వీమున్నది వీటిలో గర్వకారణం? విద్య పేరుతో ఎంతటి అవిద్య పేరుకొనిపోతున్నది! నమాజాన్ని నేడు దొలుచుకుంటూ దహించివేస్తున్న యీ అదమ అగ్ని గుండంలో మళ్ళి కొత్తగా అజ్యం పోయడ మెందుకు?

కొత్త కాలేజి దేవుడిపేరుమీదుగా అవతరించబోతుంపే లోకలిస్టు యీ సినిక్‌లో అవశకునవు అలావన వీమిటి అంపే వీం నమాధానం చెప్పగలను?

' ' '

కాలేజీపిలకాయలుతలపెట్టిన'స్వాయికు' వొక విషాద వ్యవనానంగా తయారైంది. కాలేజివిద్యార్థులు యీ మొదటి టరమ్‌లోనే ఎందుకు స్వాయికుచేశారో, యీవమ్మెచేసి, క్లానులకు ఎగవామంపెట్టి, వీధులవెంట తిరుగుతూ వీరు సాధించ దల్చుకున్న దేమిటో విళ్ళకూ, ఎవళ్లకూ అర్థంకావడం లేదు.

పీపేటా నంప్రదాయంగా జరుగుతున్న కాలేజి విద్యార్థులనమ్మె– యీ యేడూ ఈ రూపంలో ప్రారంభమైంది. విద్యార్థుల నమ్మె అంపేదాలు; కాలేజి నిర్వాహకులు తమంత కామే కాలేజీలు మూసేస్తారు. నమ్మె అన్న రెండోరోజుకు నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజివారు– మేము కాలేజిని మూసేస్తున్నాం పొమ్మన్నారు. వచ్చే అక్టోబరు మొదటివారందాకా కాలేజి శెరవం పొమ్మన్నారు. సెలవలిచ్చేశాం పొమ్మన్నారు. దొడ్డ కొనల్యమ్మ స్త్రీల కళాశాల వంటి కాలేజిలు కొన్నిపనిచేస్తున్న వనుకోండి.

కావలి కాలేజివాళ్ళ వచ్చేనెల 20 తేదిదాకా సెలవులిచ్చేశాం పొమ్మన్నారు. దాంతో అక్కడ హాస్టల్ కూడా మూసిపారేశారు. శుభకరంగా యీ నంవత్సరం మళ్ళి అనేకదోట్ల కాలేజివిద్య స్తంభించిపోయింది. ఎవడు దీన్నిగూర్చి ఆలోచిస్తున్నాడు? పెద్దవాళ్లూ అంతే, కాలేజి లెక్చరర్లూ అంతే, కాలేజిల నిర్వాహకులూ అంతే; తల్లిదండ్రులూ అంతే; ఎవడికీ వీమకట్టి నట్టయినాలేదు. ఎవడికీ యీ విషయాలు అంతుపట్టడంలేదు; ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు.

దాదాపు 60 పిళ్ల క్రితం– "నిజంగా ఆలోచిస్తే విద్యానమన్యలపై యిప్పుడు మనకు వ్రతికావంకమైన 'పబ్లిక్‌వొపీనియనే' లేదు..." అని అనినమాట యీనాటికి వర్తిస్తున్నది. అమాట యీనాటికి నిజమైవుండడం; అ శాశ్యం నేటికి అట్టనే వుండడం వొక విషాదంకాదా?

——

నెల్లూరు మున్సిపల్టీ

(4 వ పేజీ కొరవ)

దుర్భాజయంతిలో ఉండేలకు సన్మానం

దుర్భా రామమూర్తి గారు ఆదర్శమార్గంలో పీర్పర్చిన శాశ్వతట్రస్టుసంస్థతో పీపేటాబరిగే దుర్భా నుబ్బమ్మజ్ఞాపకార్థంగారి జయంతి-ద్వితీయ జయంతి-గతశనివారం వర్ధమాననమాజ పతవాలయంలో శ్రీ దీపాలపిచ్చయ్యశాస్త్రిగారి అధ్యక్షత జరిగింది. నూటపదహార్లతో మన జంజనిరుకవి శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు నన్మానింపబడ్డారు. పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారి వుపన్యాపం హాస్యోక్తుల తో చమత్కారంగా, కారంగా–వుల్లంగా వుండింది. శ్రీ ఉండేల కాను యిటీవలవ్యాసిన కొన్ని రచనలమ చదివి విన్పించారు. మడివేలు, రూపాయి– అనే పద్యరచనలు హృద్యంగానే వుండినవి. అనంతరం శ్రీ మోవర్ల రామకృష్ణయ్యగారు దుర్భావారి రచనల నుండి కొన్ని వద్యాలను తన మధుర కంఠంతో చదివారు.

ఇకమీదట దుర్భాజయంతికూడా పీపేటా వొక సాహిత్య నమారాధనా కార్యక్రమంగా రూపింపగలదని తెలిస్తున్నాం.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	వుట్టి	620–00
దొంగనంబర్లు	,,	630–00
టి. కె. ఎం. 6		630–00
ఐ. ఆర్. 8.	,,	600–00
తెల్లకేనర్లు	,,	630–00
ఉలవలు	తూము	55–00
నల్లపెనలు	,,	68–00
వచ్చపెనలు	,,	58–00
మినుములు	,,	75–00

ఈవారం ధరలు మందంగావున్నాయి.

నీటిమట్టం

ఈ వారమంతా పిట్లో నీళ్ళున్న వి. ముఖ్యమంత్రి మెప్పుకో, ప్రజ నివారణకు వచ్చే నహాయాన్ని తగ్గవరచడానికో పీమోకానీ; నిన్న అత్మకూరు, ఉదయగిరి వగైరాదోట్ల మంచివర్షం కురిసిందట. ఈరోజు నీటిమట్టాలివి–

సంగం అనకట్ట	మట్టం
నెల్లూరు అనకట్టక్రింద	2.3 అ.
కనిగిరి రిజర్వాయరు	13.0 అ.
నర్వేవలి	2.2 అ.
నెల్లూరు చెరువు	8.3 అ.

——

ఐ. ఆర్. 8

(2 వ పేజీ కొరవ)

కరవత్రములను మీ గ్రామ స్థాయీ కార్యకర్తలద్వారా, వ్యవసాయ విస్తరణాధికారుల ద్వారా పొందవచ్చును. విత్తనములు కూడా మన కాలూకా ప్యాంతములలో విరివిగా దొరుకుచున్నది. ఈ రకము వరి సాగుచేయునపుడు నేలనుబట్టి తగిన రసాయనిక ఎరువులు వాడకములోకూడా తగుశ్రద్ధ వహించవలసి వున్నది. కొన్ని ప్రాంతములలోని భూములలో యీ వరి సాగు ప్రోత్సాహకరముగా లేకున్నదని యితర ప్రాంతములవారు నిరుత్సాహపడవలసిన పనిలేదు. అక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో యిశ్వరకోర మొదలగు వరి రకములకన్న యీ ఐ. ఆర్. 8 వరి రకము బాలా వ్యశస్తముగా పంటును. కావున వ్యశ్యేకముగా ఈ నంవత్సరము డెల్టా ప్రాంతములో వచ్చిన పరిస్థితులకు ఐ. ఆర్. 8 వరి రకము రైతులపాలిట పెన్నిధి.

——

వి. బి. రాజు

(మొదటిపేజీకొరవ)

రవాణా వ్యాపారానికి వ్యతిరేకంగా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటూ వుండడం, పైపెచ్చు ఇటీవల అయన అవంతప్రివర్గం నాయకులకు వన్నిహితం కావడం మొదలైనవి రాజాగారివట్ల వ్యతిరేకత పెరగడానికి, అయన్ను నమర్థిస్తున్న ముఖ్యమంత్రివట్ల అవంతప్రి కలగడం–ఇవన్నీ వి. వి. రాజాగారు ఢిల్లి వెళ్తే, పరిష్కారమై పోతాయని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, వి. వి. రాజాగారు ఉభయులు భావించడానికి అనుకూలమైన కారణాలు కూడా.

ఇంతకూ, వి. వి. రాజాగారిని తమ మంత్రివర్గంలో చేర్చుకొనడానికి ఇందిరాగాంధీగారు నుముఖులవునోకాదో నిర్దుష్టంగా ఎవరికీ తెలియదు. తెలిసిన కొద్ది మంది పైకి నిజం చెప్పరు. నిజానికి ప్రకటన దీనికి నంబంధించి ఢిల్లినుండేరావలసి వుంటుంది.

వి. వి. రాజాగారు ఢిల్లివెళ్లిన తరువాత చెన్నారెడ్డిగారివలె బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి దూరమై పోతారో లేక వీరి రాజకీయ స్నేహం కొనసాగి రాష్ట్ర అభ్యున్నతికి తోడ్పడుతుందో ఇప్పుడే చెప్పడం న్యాయంకాదు.

——

పంచాంగం

సెప్టంబరు 23 తేది మొదలు అక్టోబరు 21 తేది వరకు ఆశ్వయుజమానము.

వృష్ట్యర్ఘరిష్టం

యీ మానం సింహాంగారక దోషమున్నను, శుక్రుడు వడమర స్వాతిత్రయ వర్షనంచారం, సెప్టంబరు 26 తేది నుండి వర్షంకురియు యోగారంభం, తుర్ధవక్ర వర్షాధిక్యత. కృష్ణపక్ష వృష్టి, అనావృష్టి మిశ్రమం. అక్టోబరు 7 తేది మొదలు నవంబరు 26 తేదిలోగా ఆంధ్ర కోస్తాజిల్లాలలో అతివృష్టి తుపాను కలుగును. ధరలు హెచ్చుతగ్గులు, చిత్ర విచిత్ర చిత్ర ప్రళోపములు.

ఉత్తరకార్తె

సెప్టంబరు 13 తేది పగలు 12-32 గంటలు మొదలు 26 తేది తెల్లవారుజాము గం. 4-07 వరకు ఉత్తరకార్తెయుండును

సూర్య గ్రహణం

22-9-68 తేది సాయంత్రం 5-00 గంటల మొదలు 7 గంటల వరకు సూర్య గ్రహణం.

గురుమౌఢ్య, మహాలయపక్ష నివృత్తి

సెప్టంబరు 22 తేదితో గురుమౌఢ్యం మహాలయపక్షం పోవును.

సెప్టంబరు తిథులు

21 శని చతుర్థి సా. 5-30 గం. వ.
22 ఆది అమా ● వార్జ్య సా. 4-50 వ మహాలయామావాశ్య.
23 సోమ ఆశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యది- మ. 3-42 గం. వరకు, నవరాత్రారంభం.
24 మంగళ విదియ మ. 2-07 గం. వ.
25 బుధ తదియ మ. 12-00 గం. వ.
26 గురు చవితి ఉ. 9-46 గం. వ.
27 శుక్ర పంచమి ఉ. 7-26 గం. వ. షష్ఠి తె. 4-51 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

"విద్యావిహార్"

ఇంగ్లీషు మీడియం కాన్వెంట్
H. O. విడవలూరు.

క్రాంబీలు: అల్లూరు-బుచ్చిరెడ్డిపాళెం.
కోవూరుకాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.

అన్నివర్గాలవారి అభిమానమును పొందుచున్నది. ఆంగ్లోఇండియన్స్‌చే విద్యాబోధన దక్కని క్రమశిక్షణతో కూడిన విద్య. 8 నం. ల నుండి 10 నం. ల లోవు పిల్లలను చేర్చి వారి ఉజ్వలభవిష్యత్తును చూడండి.

N. B: విడవలూరు నందు హాస్టలువనతి కలదు.

వినరాలకు
కె. హరినారాయణరెడ్డి
మేనేజర్ అండ్ కరస్పాండెంట్

భూమి కావలెను

* * *

నెల్లూరుకు 10 మైళ్ళలోవుగా, మెయిన్ రోడ్డునకు అనుకొని, 25 కాని శేక 40 ఎకరములు, మాగాణి, మీడు; తూములు పెట్టరుపాయింట్లు వడు వ్యవసాయము లో కావలెను. అమ్మదలచినవాడు ధర; వ్యవసాయము మొదలగు అన్ని వివరములతో వెంటనే యీ క్రింది అడ్రసునకు తాబు ద్వారా తెలుపవలయును.

Advt. Box No. 168,
ZAMIN RYOT,
NELLORE.

భారత-సోవియట్ సాంస్కృతిక సంఘం - నెల్లూరు.

* * * *

మహాత్మాగాంధి శతజయంతి ప్రై నంమ అధ్యర్యాన 2-10-68 తేది బుధవారం నెల్లూరు టౌహాలులో ఉదయం 9 గంగ నుండి జరుపబడును. ప్రై నందర్భంగా విద్యార్థిని–విద్యార్థులకు వరిమితమై మహాత్మాగాంధీని గురించి వుపన్యాపాల – పాటల – పోటీలు జరుపబడును – ఆకర్షణీయమైన వ్యధమ – ద్వితీయ బహుమతులు ఉత్తీర్ణులకు యివ్వబడును – పోటీల్లో పాల్గొనదలచిన విద్యార్థిని, విద్యార్థులు – తమపేరు, చదివేక్లాను, అడ్రసునువ్రాసి పోస్టుద్వారా వ్యధాన కార్యదర్శికి 28-9-68 తేది లోగా తెలుపవలయును.

డా॥ పి. మధుసూధనశాస్త్రి, ఎం. ఎస్., అధ్యక్షులు.

వి. అనంతరామయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శి.

భారత-సోవియట్ సాంస్కృతిక సంఘం.
498, కస్తూరిదేవి నగరం — నెల్లూరు.

అల్లూరు గ్రామ పంచాయతీ
(నెల్లూరుజిల్లా)

ప్రకటన

1. అల్లూరు గ్రామపంచాయతీ బండ్ల దొడ్డిలో యీ దిగువ నమూదువరదిన పశువులు 9-9-68 తేది తోలబడినవి. వాటి యింతవర్కు యెవ్వరువచ్చి కోరనందున 26-9-68 తేది గురువారము సాయంత్రం 4 గంటలకు పంచాయతీ ఆపీనువద్ద ఆ పశువులను కార్యనిర్వహణాధికారిచే బహిరంగముగ యాలంచేయబడునని యిందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

పశువుల వివరం:- (1) తెల్ల ఆవు-ఒకటి (నిలువుకొమ్ములుగలది), (2) ఎర్ర ఆవు దూడలు - రెండు (2 నం. వయస్సు), (3) తెల్ల ఆవు దూడ - ఒకటి (1 నం. వయస్సు).

మరియు

2. అల్లూరుపేట బస్టాండులోని సోడా షాపు 1-10-68 తేదినుండి 31-3-69 తేదివరకు వాడుకొనుటకు గుత్తకు యిచ్చుటకు 26-9-68 తేది గురువారము సా॥ 4-30 గం. కార్యనిర్వహణాధికారిచే పంచాయతీ ఆపీనువద్ద బహిరంగముగా యాలం చేయబడునని యిందుమూలముగా వ్యక్తపరచడమైనది. ప్రై యాంశం నంబంధించిన షరతులు పంచాయతీ కార్యాలయం పనిచేయుకాలములో తెలుసుకోవలయును.

—పి. రాధాకృష్ణమూర్తి.
కార్యనిర్వహణాధికారి, అల్లూరు.

వేలము నోటీసు

★ ★ ★ ★

నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, నెల్లూరు గ్రామ కాపురస్థులు శ్రీ వత్తి రంగయ్య శెట్టిగారి నుండి రావలసిన యిన్‌కంటాక్సు బాకీ రూ. 27,390—82 పై. వసూలు నిమిత్తము సదరు శ్రీ రంగయ్యశెట్టిగారి తాలూకు ఈ దిగువ స్థిరాస్తి టాక్సురికవరీ ఇన్‌స్పెక్టరు, నెల్లూరువారిచే 26-9-68 తేదిన పగలు 11 గంటలకు నెల్లూరు ఇన్‌కంటాక్సు టాక్సురికవరీ స్క్వాడు ఆఫీసులో బహిరంగముగా వేలంవేయబడును:

స్థిరాస్తి వివరము:—

నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, నెల్లూరు గ్రామంలో వున్న వార్డు నెం. 1, యిల్లు నెం. 202 రు, అసెస్మెంటు 386 నెంబరు యిల్లు అర్థ సంవత్సరపు పన్ను రూ. 60-58 పైసలు.

హద్దులు:- [తూ] నరుకూరురోడ్డు [ఉ] శ్రీ వత్తి శేషాచలంశెట్టిగారి యిల్లు [ద] చిన్నసందు [ప] శ్రీమతి డి. ఈశ్వరమ్మ గారి యిల్లు.

వేలము నందు పాల్గొనదలచినవారు పూర్తివివరములను ఇన్‌కంటాక్సు రికవరి యిన్‌స్పెక్టరు, టాక్సురికవరి స్క్వాడు, నెల్లూరువారినుండి తెలిసికొనవచ్చును.

—పి. యస్. మూర్తి,

టాక్సు రికవరి ఆఫీసరు - విజయవాడ.

మకాం : నెల్లూరు, 13-9-68 తేది.

నర్సాపురం ప్రిన్సిపల్ మునసబ్ మేజస్ట్రేటుకోర్టులో

E. P. No. 241 of 1968.

O. S. No. 464 of 1966.

యల్లమిల్లి శ్రీరాములు —వాది.

(1) కందికట్ల బలికట్లయ్య (2) యీ. వెంకన్న ... —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరు ప్రతివాదులు తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు స్థిరాస్తి పై కోర్టు వారివల్ల పై డిక్రీ నిమిత్తం 10-10-68 తేదిన యీలము కాబడుచున్నది. కావల సినవారు పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలాస్తి:—

1-వ ఐటం:- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, నర్సాపురం తాలూకా, ఆచంట సబురిజిస్ట్రారులో చేరిన, వండితవిల్లూరు గ్రామము తాలూకు ప్రతివాదులకు సంపూర్ణ హక్కు భుక్తములుగల నివేశన పాటివతముకు తాటియాకుల యింటికి హద్దులు:- [తూ] ర్యాలి కోనట్లు తాలూకు స్థలం 8 గజములు [ద] కందికట్ల బునర్సయ్య స్థలం 9 గజములు [ప] కందికట్ల పల్లయ్య స్థలము 8 గజములు [ఉ] కందికట్ల వల్లయ్యస్థలం 9 గజములు. ఈ హద్దులమధ్య చ. గ. 72లు స్థలం ఇందులుగల వండితవిల్లూరు గ్రామ పంచాయితీబోర్డు అసెస్మెంటు 472 నెంబరుగల తాటియాకుల యిల్లున్ను యిందలి నానావిధ ఫలవృక్షములునహా.

2-వ ఐటం:- వండిత విల్లూరు గ్రామ కంఠము నెం. 195/1-A రులో యీ 0-02 సెంట్లులో ప్రతివాదులకు వుత్తరమువైపు యీ 0-2/3 ట్లుకు హద్దులు:- [తూ] గొట్టు ముక్కల గొంతెమ్మ స్థలం 16 2/3 లింకు [ద] కందికట్ల బలినర్సయ్య తాలూకు ఈ నెంబరు స్థలము 40 లింకులు [ప] కాకి గ్రామకంఠం 16 2/3 లింకులు [ఉ] కాకి గ్రామకంఠం 40 లింకులు. యీ హద్దుల మధ్య 666 2/3 చ. లింకులు అయిన యీ 0-0 2/3 సెంట్లు స్థలమున్ను ఇందుగల నానావిధ ఫలవృక్షములున్ను యితిమెంటు హక్కులున్నూ సహా యున్నూ యీలము కావలెను.

సర్కారుపాట 1-వఐటంకు రు. 300/-

సర్కారుపాట 2-వఐటంకు రు. 50/-

—డి. జగపతిరాజు,

వాది అడ్వకేటు - నర్సాపురం.

కావలి సబుజడ్జి కోర్టులో

S. C. No. 192 of 1965.

E. P. No. 225 of 1967.

కోట చిన్నయ్య ... —వాది.

వడ్లమూడి నరశింహ్వయ్య —ప్రతివాది.

యీ క్రింది పట్టి దాఖలా స్థిరాస్తి ని 22-10-1968 తేదిన పై కోర్టు యెదుట యీలము వేయబడును.

—: ఆస్తిపట్టి :—

నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ జిల్లా, బిరెడ్డి పాళెం పంచాయతీలో చేరిన, కందుకూరు తాలూకా, పూరేటిపల్లె మజరా, శీతారాంపురం గ్రామంలో ప్రతివాది తాలూకు:-

(1) నెం. 433 రు పట్టా శిరువజాస్తి మాగాణి సర్వే నెం. 204 రు, యీ 7-00 సెంట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] బోడా అంకమ్మ వగైరాలభూమి [ద] వడ్లమూడి తులశమ్మ భూమి [ప] నారాయణ కొండయ్య వగైరాలభూమి [ఉ] గణపినేని కోటయ్య వగైరాలభూమి. ఈ హద్దులలోని యీ 7-00 ట్లులో నమిష్టిన తూర్పు శట్టు బల్లెమ్మ - స్వర్న పోలయ్య వగైరాలకు హక్కు యీ 3-50 ట్లు పోను పడమరశట్టు యీ 3-50 సెంట్లులో స్వర్న పోలయ్యకు విక్రయమైన యీ 2-00 ట్లు పోను నిలవ నమిష్టిన యీ 1-50 ట్లు, శిస్తు రు. 22/-

వాది కిమ్మతు రూ. 600/- లు.

అదినా కిమ్మతు రూ. 2460/- లు.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య,

వాది అడ్వకేటు.

గుడివాడ సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 19 of 1966.

I. A. No. 112 of 1968.

శ్రీ రాజా యం. వి. కుమార నరశింహ్వ అప్పారావు బహదూరు జమీందారుగారు మరి కొందరు —వాదులు.

(1) దుగ్గిరాల సూర్యనారాయణ (3) ఈ. రామారావు (4) ఈ. బలరామకృష్ణయ్య (5) ఈ. మాణిక్యమ్మ (6) వీరవనేని శేషగిరమ్మ (7) పొట్లూరు లక్ష్మి (9) దగ్గిరాల మహాలక్ష్మమ్మ

—ప్రతివాద్లు 1, 3 to 7 and 9.

వాదులుగారలు ఈ నెంబరున దాఖలు చేసిన ఫైనల్ డిక్రీ పిటిషన్‌పై నోటీసు నిమిత్తము 4-10-1968 తేదికి వేసినారు గాన పై వాయిదాకు పై కోర్టుకు హాజరై ప్రతివాద్లుకుగల ఆక్షేపణలు తెల్పుకనేది

—సూరి కృష్ణమూర్తి,

వాదులు అడ్వకేటు.

కోవూరు మున్సఫు కోర్టులో

E. P. No. 17 of 1968.

O. S. No. 474 of 1966.

సి. రుక్మిణమ్మ —వాది - డిక్రీహోల్డరు.

వై. ధర్మాంబ వగైరాలు

—ప్రతివాదులు - జడ్జిమెంటు డెట్టర్లు.

యీ దిగువ కనపరచిన షెడ్యూలు దాఖలాఆస్తిని 28-10-68 తేది పై కోర్టు వారి యెదుట బహిరంగముగా యీలము వేయబడును.

—: ఆస్తి వివరము :—

నెల్లూరుజిల్లా రిజిస్ట్రేషను, కోవూరు సబ్‌రిజిస్ట్రేషను కోవూరుతాలూకా పడుగుపాడు గ్రామం ఇనాము పట్టా నెం. 1889, సర్వే నెం. 47 విస్తీర్ణము యీ 4-01 ట్లు, ఓ. ఎస్. యీ 0-4½ ట్లు అనగా 27 అంకణములు యిళ్ళు - ఖాళీస్థలంకు హద్దులు:- [తూ] పంట కాల్వ [ద] మన్నెపల్లి వెంకటమ్మ స్థలము [ప] గ్రాండు ట్రుంకురోడ్డు, [ఉ] డి. దశరథరామయ్య ఖాళీస్థలము, 5 అంకణముల మిద్దెయిల్లు, 2 అంకణంల వరండా, పశువులకొట్టం, పంచాయతి వార్డు నెం. 5 రు, డోర్ నెం. 71 రు.

—చతుర్వేదుల శ్రీరామమూర్తి

డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

తెలుగు సాహిత్యస్థాయి పెరగడానికి-మద్రాసుకు సంబంధమేమిటి?

గడ్డం పెంచుకున్న ప్రతి రచయితా రవీంద్రుడు కాలేడు. అన్నీ గొరిగించుకున్నంతమాత్రాన ఏ నటుడూ యూల్ బ్రిన్నర్ కాడు— ప్రపంచంలో ఎక్కడకు వెళ్ళినా ఏ జాతివాడైనా మారతాడు గాని తెలుగువాడు మాత్రం మారడు. అది ఆవకాయ, గోంగూర్ప్రభావం కావచ్చు.

ఇటీవల వచ్చిగాంధ్ర సాహిత్యకర్త ఆరుద్ర ఆంధ్రరాజధానిలో మాట్లాడుతూ తెలుగు సినిమా పరిశ్రమ మద్రాసునుండి ఆంధ్రకు తరలివచ్చి వేసేవరకు తెలుగు సినిమా- తెలుగు సినిమా సాహిత్యం ఉత్తమస్థాయిని అందుకోవడం సాధ్యం కాదు అన్నారు. ఇది నామట్టుకునాకు కఠ్ఠూరంగా కనిపిస్తున్నది. సాహిత్య స్థాయికీ మద్రాసుకూ సంబంధంలేదు. కేవలం హైదరాబాదులోవుంటే సాహిత్య స్థాయి పెరుగుతుందా! ఆరుద్రగారు స్థాయీసాహిత్యాన్ని పట్టుకుని హైదరాబాదులో కూర్చోక మద్రాసులో ఉన్నారేం?

"తెలుగు సినిమా రచయితలకు స్వంత భావాలు, స్వయందృక్పథం లేకుండా పోవడం, తమిళవాతావరణంలో తమిళసాహిత్య ప్రభావం తెలుగురచనలపై పడడం, రచయితలలో సినీ వ్యామోహం పెరగడమే ఈ రోజున తెలుగుసినిమా సాహిత్యం దిగజారిపోవడానికి ముఖ్య కారణాలు" అని ఆరుద్రగారు ప్రవచించారు.

మహాదారుణం! తెలుగు సినీరచయితలకు స్వంత భావాలులేవా? లేనవుడు ఎందుకిపోతాలన్నీ. స్వయందృక్పథంలేదా? దారుణం! తమిళుల మోచేతినీళ్ళు తాపోసిన పట్టి సాహితీపిపాస తీర్చుకొనకపోతేనేం! ఈ నికృష్టమైనపని చేయమని ఎవరు చెప్పారు? ఒకరు చెప్పారేమో! సినీకవులు ఆ పని ఎందుకుచేయాలి...? తమిళ సినిమాలు తెలుగులోతీస్తే, అడెలాగులు యథాతథంగా అనువాదంచేసి, కన్నదాసన్ పాటలు అనువాదంచేసి, స్వంతంలాం పేర్లు వేయించుకొనకపోతే, స్వంతంగా వ్రాయలేరా! కనీసం చూచిఅయినా నేర్చుకోలేరా! 'తమిళ సాహిత్య ప్రభావం తెలుగు రచనలపై పడడం' అన్నది ఆరుద్రగారికి ఎలా అనిపించిందోగాని, అది జరగలేదు. తమిళ సంస్కృతివేరు, తెలుగు సంస్కృతి వేరు. రెండూ కలవవు, ఒకదాని ప్రభావం మరొకదానిపై పడడం జరగలేదు. మద్రాసులో ఎన్ని సంవత్సరాలున్నా తెలుగువాళ్ళు తమిళ సాహిత్యంలోకి పోరు. 'రచయితలలో సినీవ్యామోహం పెరగడం' కూడా ఒక కారణమా- తెలుగు సినిమా సాహిత్యం దిగజారిపోవడానికి- రచయితలకు ఎందుకు వ్యామోహం కలగరాదు అని నా ప్రశ్న! ఆరుద్రగారుతప్ప మరొకరు సినిమాపాట వ్రాయకూడదా? ఎవరి మీద ఈ విసురు? దాశరథి, నారాయణరెడ్డి వంటి కవులు పోటీకి వచ్చారనా? రచయితగా పేరుగడించాక, నాలుగుడబ్బులు గడించాలనుకోవడం తప్పుగాదు... పదివున్నకాలు వ్రాయడంకన్న ఒక సినిమాకు వ్రాస్తే పేరువస్తుందని ఆశ! కొత్త రచయితలు వస్తే, కొత్తదనంవస్తుంది. ప్రమాణాలు పెరుగుతాయిగానీ తరగవు. పాతవారే, నిర్మాతల స్వభావాలకిలోనై, ఎదగలేక, ఎదురుచెప్పలేక, సాహిత్య ప్రమాణాలను దిగజార్చుతున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు.

శ్రీ గూడవల్లి రామబ్రహ్మంగారి చిత్రాలు సాహిత్యస్థాయిని పెంచాయి. అవి తమిళ వాతావరణంలో, మద్రాసులో తీసినవేమరి! తెలుగుదేశం వెళ్ళి తీసినవి కావు. మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రివంటి కలవంటనికరి, రచయిత ఈనాడు సినిమా రంగంకోలేకుమరి. నిర్మాతలు ఛాన్సియ్యాలనరా, ఎగబడే వారున్నారుగాని!

చిత్రజగత్

మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి

'నిర్మాతలు అభిరుచిలేదు' అన్నారు. కొంతవరకు నిజమేకావచ్చు. నిర్మాత అభిరుచిని మార్చడానికి రచయిత కృషి చేయవచ్చుగదా! హాలీవుడ్ నిర్మాతలు ప్రయోగాలు చేస్తారుగనక, ప్రపంచమార్కెట్ వున్నదిగనక, వారిచిత్రాలు డెల్యూతినవుపైగా వాటితో చౌకబారుతనం కనిపించదు" అన్నారు.

మళయాళ కథలు పుచ్చుకుంటున్నవారు, ఎందరులేరు? చివరికి నేపాలీ కథలుకూడా కొనేసుకుంటున్నారుగదా.. తెలుగువారిలో అమాత్యం పనగల రచయితలు, కథకులు లేకనా! అదోకమోజు.. "ఇంటి రంభ ఉండ.." అన్నపద్యం జ్ఞాపకం వస్తుంది. స్వంతంగా రాయలేకనేనా మనం కన్నదాసన్ సినిమాపాటలు కాపీకొట్టడం!

బాపూ-రమణల రమణీయ ప్రయోగం బంగారుపిచిక

పెద్ద నవల-అందులో రకరకాల మసాలాలుచేర్చి తీస్తేనే జనం చూడడం లేదు. అలాటిది చిన్నకథ సినిమాగా తీస్తే చూస్తారా? అంటే సమాధానం 'బంగారు పిచిక'... సినిమా తీసేది జనంచూడడానికే. జనానికి నచ్చేవిధంగానే. లేదా నచ్చుతుందనే ధీమాతోనే.

మొనగాడు కాదు, మొనగత్తె!

'నేనే మొనగాడు' చిత్రంలో షీలా

ప్రతిభామానాన్ని దూరంగాన్న రచయితలైనా చౌకబారు పాటలు వ్రాయకుండా వుండడంమంచిదే! కాని మేమేం చేస్తాం.. వ్రాయమంటారు వ్రాస్తాం.. అయినా శ్రేష్యపాటలలోనే బూతులు వున్నవుడు వీరిని అని ఏంలాభం అన్నారు-పైగా.

ఈ సమర్థింపుదేనికి? "బూతుపాటలే వ్రాస్తున్నాం" అనరేం! అందులో మడి దేనికి? "మనం మడికట్టుకునివుంటే, అవతలివారువచ్చి మీదపడ్డట్లు.."

అసలు సినిమాకు సాహిత్యం ఏమిటి. సందర్భోచితంగా, వ్యవహార, లౌకిక సంధ్రాలో, రచన సాగించడమే సినీరచయితలు, కవుల ప్రధానలక్ష్యం అంటే పోలా?

పెద్ద సాహిత్యాన్ని తవ్వి తలకెత్తుకున్నట్లు చర్చలు దేనికి? ఆవేళ తమిళ సినిమాలన్నారు. మన పెద్ద నిర్మాతలలో, బెంగాలీ సినిమా కథలను కొని తెచ్చుకున్నవారు, మరాఠీకథలు కొనుక్కున్నవారు,

ఎవరికి ఎలావున్నా, నాకుమాత్రం 'బంగారు పిచిక' బావుంది ఎందుకు బావుందీ అంటే చెబుతాను సమాధానం. అది నా బాధ్యత... ఇందులో బ్రహ్మాండమైన కథ లేకపోవచ్చు... కానీ కమ్మని కథ వున్నది. ఇందులో పద్మశ్రీలు లేకపోవచ్చు. కథకు కావలసింది కథ నడిపించే నటీనటులుకాదు. కథలో కలిసిపోయే నటీనటులు. వారున్నారు..

ప్రేమకోసం పరుగులుతీసే అబ్బాయిలకు, అమ్మాయిలకు నచ్చుతుంది. అయితే యిందులో నవ్వని అంశాలు వున్నాయి మరి.

అనగనగా ఒక జమీందారు... ఆయనకొక భార్య... ఒక కొడుకు. తండ్రి కొడుకులు కీలుబొమ్మలే. రాణీగారిదే పెత్తనం... ఆ కొడుకు తనలాగే ప్రబుద్ధుడు అయిపోతాడని బెంగపడి, యింట్లోంచి పారిపొమ్మని, తన బ్రతుకు తాను బ్రతకమని, నచ్చిన పిల్లను, మని

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఘోరం జరిగిపోతున్నది!

ఇంకో సంవత్సరకాలంలో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు జలాల్లో మునిగిపోనున్న అలంపురం యాభై దేవాలయాల శిల్పశోభ

అన్నీ క్రమంగా సాగితే, అనుకొన్న వేగంతో పనులు జరిగితే, వచ్చే సంవత్సరం ఆఖరుకు—శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు జలాలక్రింద అలంపురం పరిసరంలోని దాదాపు యాభై దేవాలయాలు మునిగిపోనున్నాయి. ఈ విస్తృత శిల్పశోభ అంతా నీటిపాలై, యీ శిల్ప నిక్షేపాలన్నీ శాశ్వతంగా కనుమరుగై పోనున్నాయి.

ఇంత ఘోరం జరిగిపోతుంటే, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లయినా వున్నట్లులేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ పురావస్తుశాఖ వారికిగానీ, దేవాదాయ-ధర్మాదాయ శాఖవారికిగానీ కనీసం యీ విషయం తెల్పినట్లుకూడాలేదు. ముందు విషయం తెలిస్తే కదా తర్వాత ఏదైనా ప్రత్యామ్నాయమైన ఏర్పాట్లు చేసేదానికి? ఇంతటి నిర్లక్ష్యత మరేప్రభుత్వంలోనూ కానరాదేమో బహుశా.

మద్రాసు ప్రభుత్వం చూడండి - తంజావూరు దేవాలయ పునరుద్ధరణకు 'యునెస్కో' వారి నుండి కొన్నిలక్షల రూపాయల నిధులను మల్పించుకోగల్గింది. అట్లనే మహాబలిపురం అభివృద్ధికి మరేదో అంతర్జాతీయ పథకంక్రింద లక్షలడబ్బును కేటాయించుకో కల్గింది. దేవుడు కానీండి, దయ్యం కానీండి, ప్రాజెక్టులుకానీండి, గిజెక్టులు కానీండి ఏ పేరుమీదుగానైనా సరే పనులు జరిపించుకొనే తెలివి మద్రాసువారిలో వుంది. ఎంత అవసరమైన పథకమైనా సరే పనులు జరిపించుకొనేదృష్టి మనకు యీ నాటికీ కూడా అలవడకపోవడం శోచనీయం.

ఈ అలంపురం హైదరాబాదుకు అనుకొని వున్న మహబూబ్‌నగరం జిల్లాలో సికింద్రాబాద్-ద్రోణాచలం రైలుమార్గంలో వున్న ఒక ప్రాచీనపట్టణం. చాళుక్యుల కాలంలో ఒక ప్రసిద్ధ పట్టణంగా వుండి, క్రీ. శ. 7 శతాబ్దంలో చాళుక్య యుగంలో దేదీప్యమానంగావెలిగి, ప్రముఖ రాజకీయ-సాంస్కృతిక కేంద్రంగా వుండిన నగరమైనా, ఇప్పుడు యీ గ్రామమంతా శిథిలావశేషాలతో నిండివున్నది.

అలంపుర ఆలయ కుడ్యశిల్పం—యక్ష గంధర్వులు

అలంపురంలోని స్వర్గబ్రహ్మాలయం

అలంపురానికి చేరువలోనేవున్న దర్శపురిలో ఒకప్పుడు సుదర్శనాచార్య అనే పాశుపతశాఖకు చెందిన శైవమతగురువు వుంటూ విక్రమాదిత్యునికి శివమంత్రదీక్ష నిచ్చి శైవమతాన్ని బోధించారట. ఆ శైవ ప్రబోధంలో విక్రమాదిత్యుడు యీ దేవాలయాల నిర్మాణోద్యమానికి కడంగినట్లు చరిత్రకారులు చెప్తారు.

క్రీ. శ. 660-680 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో, యిప్పటి కుమార-బ్రహ్మ, అర్క-బ్రహ్మ, వీర-బ్రహ్మ, తారకబ్రహ్మాలయాలు విక్రమాదిత్యుని పర్యవేక్షణలో నిర్మింపబడ్డాయని శాసనాదులవల్ల తెలుస్తున్నది. ఆ తర్వాత వినయాదిత్యుని హయాంలో యీ నగరానికి మరింత అలంకారశోభ చేకూర్చబడి స్వర్గ-బ్రహ్మ, గరుడ-బ్రహ్మాలయాలు నిర్మింపబడ్డాయనీ, ఆ తర్వాత విజయాదిత్యుని కాలంలో విశ్వ-బ్రహ్మ, పద్మ-బ్రహ్మాలయాలు నిర్మింపబడినట్లూ చెప్తారు.

ఈ నవబ్రహ్మాలయాల్లో బాదామి చాళుక్యులనాటి ప్రత్యేక వాస్తుశిల్ప పద్ధతి ఒకటి విశేషంగా చెప్పబడుతుంది. కొన్ని దీర్ఘ చతురస్రాలుగను, మరికొన్ని చతురస్రాలుగనువుండి; చదరాలుగావుండే గోపురాలు; శిఖరాల్లో అమలకగోళాలు— యీ రకమైన ఆలయ నిర్మాణ పద్ధతి,

బం. గో. రె.

దాక్షిణాత్య సంప్రదాయం గాకపోయినా, యిక్కడ ప్రత్యేకంగా కానవస్తుంది. ఇక వాకాటక— గుప్తశైలిలో వుండే శిలాశిల్ప కళారచనకూడా ఒక రమణీయమైన ప్రత్యేకత.

ఆలయ ద్వారబంధాలుమీదను, వివిధాకృతుల్లో తీర్చబడిన స్తంభాలమీదను, దూలాలపై కప్పులమీదను, ఆలయ కుడ్యాలమీదను, సిద్ధహస్తులైన శిల్పులు విస్తారమైన మనోహరశిల్పాల్ని వెలయింపజేశారు. గరుడ— స్వర్గ— విశ్వబ్రహ్మాలయాల్లో శిల్పలక్ష్మి తాండవం చేస్తున్నట్లుగానే వుంటుంది. ఇసుకరాతిపై చెక్కిన లతారీతులు, తోరణప్రాయాలుగా చెక్కిన గంధర్వ మిథునాలు, చూపరులనెంతో ఆకట్టుకుంటాయి. స్తంభరచనకూడా ప్రత్యేకంగా కనపడుతుంది. ఇక ఆలయ కుడ్యాలపై శైవ— వైష్ణవ గాథాశిల్పాలు మనోహరంగా తీర్చబడివున్నాయి.

గరుడబ్రహ్మ ఆలయద్వారం

ఈ అలంపుర దేవాలయాలపైన్నే ప్రత్యేకంగా పరిశోధనసల్పి పిహెచ్. డి. పట్టాపొందిన బి. ఆర్. ప్రసాద్ అనే నెల్లూరు చరిత్రకారుడొకాయన వున్నాడు. వీరు వి. ఆర్. హైస్కూలు రిటైర్డ్ ఉపాధ్యాయులైన శ్రీ బి. సూర్యనారాయణగారి కుమారుడు. ఈయన ప్రస్తుతం కాశీ-అమెరికా అకాడమీలో పురావస్తుశాఖోద్యోగిగా వుంటున్నాడు.

9వ శతాబ్దంలో యీ అలంపురం ఒక ముఖ్యమైన కాలముఖ కేంద్రంగా కూడా ప్రసిద్ధికెక్కినట్లు శాసనాలు చెప్తాయి. ఈకాలంలో శ్రీశైలానికి యిది పశ్చిమ ముఖద్వారంగాకూడా ప్రసిద్ధికెక్కింది. ఈ క్షేత్రవర్ణనలు పండితారాధ్య కృతులలో కూడా మనకు ప్రముఖంగా కానవస్తాయి.

ఇక, తర్వాతి కాలంలో ముఖ్యంగా 9-12 శతాబ్దాలమధ్య నదివొడ్డు పొడుగునా చాలా దేవాలయాలు నిర్మింపబడం జరిగింది, వీటిల్లో పాపనాశి ప్రత్యేకంగా పేర్కొనతగింది. ఈ కాలంలోనే యిక్కడ 22 దేవాలయాలు వెలసినట్లు చెప్తారు. ఒక

—తరువాత 8వ పేజీలో

పెంగిటిల్లు విక్రయించబడును

ఐదు అంకణములుగల ఇంట్లో మూడు గదులున్నవి. మూడు అంకణములు గల సిమెంట్ రేకుల కారువరండ, రెండు అంకణములలో నిలువు వంటగది. హమాము, మురుగుదొడ్డి, నాలుగుఅంకణములు ఖాళీ స్థలము, మరియు కొళాయి - యెలక్ట్రిక్ వసతులతో కల్గివున్న మంచిగృహము.

—సయ్యద్ జుబేర్
తాజ్‌మహల్ బీడీ సూపర్‌వైజర్.
కనకమహల్ సమీపమున,
పోలీస్‌బీటుకు ఎదురునందు,
డోరు నె. 24/ఎ, వార్డు నె. 15.
సుబేదారుపేట — నెల్లూరు.

వేలం ప్రకటన

★ ★ ★

నరిసిపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 132 of 1962.

E. P. No. 205 of 1967.

శేదారిశెట్టి రాజవాగం—డి. హో-వాది.
కద్బాల పరదేశి వగైరాలు
—జె. చెట్టప్ప—ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరులో వాదికి, ప్రతివాదులవల్ల రావలసిన డిక్రీబాకీ దర్మిలా వడ్డీ-ఖర్చులు వగైరాలు రాబట్టుకొనుటకు ప్రతివాదుల తాలూకు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని వేలంవేసి అమలుదాఖలు చేయగా పై కోర్టువారు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పైకోర్టులో 17-10-68 తేదిన యాలము కాబడును. వలయువారు నదరు తేదిన పైకోర్టు బహిరంగవేలంలో వేలము పాడుకోవలయును. అని యిందు మూలంగా తెలియచేయడమైనది.

షెడ్యూలు :—

కశాఖపట్నం డి॥ నరిసిపట్నం సబు డి॥ చీమలపాడు శివారు ములకలావల్లి గ్రామములో ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవములో గల సర్వే నె. 192 రు య 5-19 సెంట్లు వర్మితి గల భూమిలో తూర్పువాటా షుమారు య 3-00 ట్లు వర్మితిగల మెట్ట భూమికి హద్దులు:- [తూ] సబ్బవరపు అప్పిమూర్తులు s/o మునిలి భూమి [ద] వరహానది [ప] శేదారి మునిలి వగైరాల భూమి [ఉ] గోర్జ.

వాది కిమ్మతు రూ. 100/- లు.
బేటామీను విలువ రూ. 2400/- లు.
—దూర్వాసుల లక్ష్మీనరసింహ్వాం, వాది-డి. హో. అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 137 of 1968.

Scs. No. 56 of 1965.

గంగినేని రామానాయుడు అండ్ బ్రదర్సు రిజిస్టర్డ్ కంపెనీ by its మేనేజింగుపార్టనర్ జి. లక్ష్మయ్యనాయుడు —వాదులు.
జడ కొండయ్య — ప్రతివాది.

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తిని వాదులు వేలంకు కోరినందున నదరు వేలం 4-11-1968 తేదిన పగలు 10 గంటలు మొ॥ పైకోర్టు వద్ద బహిరంగముగ జరుపబడును.

షెడ్యూలు:- కావలి తా॥ చిన క్రాక గ్రామంలో ప్రతివాది తా॥ కాశీనిస్తలముకు హద్దులు:- నె. 414 రు పట్టా, కొరుమెట్ట సర్వే నె. 388-1-C రు, య 1-50 ట్లలో షుమారు 20 అంకణముల కాశీనిస్తలముకు హద్దులు:- [తూ-ద] మస్తాను వెంకయ్య భూమి [ప] పోలినులైనుకు పోవుదారి [ఉ] ఈ నెంబరులో బోగిరెడ్డి అడెన్న భూమి. ఈ హద్దులలోని షుమారు 20 అంకణములు తేర 134 చ. మీ.

వాది క్రయం రూ. 100/- లు.
అమీనా క్రయం రూ. 200/- లు.
—టి. రామమూర్తి, వాదిఅడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	„ 8-00
విడిప్రతి	0-30

ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడునది లోధ్ర

60 సంవత్సరములపైగా ప్రసిద్ధినొందినది

కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ-సికింద్రాబాదు-మధుర-బరహంపురం-బెంగుళూరు

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 367 of 1965

E. P. No. 447 of 1967.

గరికపాటి రాఘవయ్య —వాది.
కుచ్చర్లపాడుగ్రామ సహకార పరపతి సంఘం సూపరవైజరు అండ్ మేనేజరు:- పొత్తూరు కోటేశ్వరరావు వగైరాలు
... —ప్రతివాదులు.

ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా 2-వ ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తిని పైకోర్టువారి యెదుట 11-11-68 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు యాలం వేయబడును. గాన కావలసినవారు వచ్చి యాలములో పాడుకొనవచ్చును.

ఈ నెంబరు డిక్రీబాకీక్రింద 2-వ ప్రతివాది తాలూకు అప్పులయి యాలం కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:- గుంటూరు డి॥ కొల్లూరు సబ్ డి॥ ఇలాకా, కుచ్చర్లపాడు గ్రామంలో 2-వ ప్రతివాది అయిన కాదికొండ నాగేంద్రయ్యకు సంపూర్ణ హక్కు భుక్తములుగల డి॥ నె 216 రు య 5-16 సెంట్లులో య 1-56 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ] మేళ్ళచెర్వు పుండరీకాక్షుడు, మేళ్ళచెర్వు చంద్రమౌళి వగైరాహద్దు [ద] చెలివెల కృష్ణమూర్తి హద్దు [ప] గాజుల వద్దయ్య హద్దు [ఉ] డొంక. యీ హద్దుల మధ్య య 1-56 ట్లు తేరీమాగాణి భూమి సర్కారుధర రూ. 3000/- లు.

Subject to Mortgage.

Vol.	Page	No.	Dated
415	133	460/58	6-5-58

ప్రతివాది రేపల్లె కో-ఆపరేటివ్ ల్యాండు మార్టుగేజిబ్యాంకువారికి రూ. 3000/- కు నం॥ 1-కి 100-కి రూ. 7/- లు చొప్పున 15 సంవత్సరములలో సమాన వాయిదాల మీద తీర్చులాగున వ్రాయించి యిచ్చిన అస్సాదినవు తనఖా కు వాది లోబడుచున్నారు. అంతకన్నా అన్యాక్రాంతము లేవు - యాలము వేయబడును. సర్కారుధర రూ. 3000/- లు.

Subject to Mortgage.

—కొర్రపాటి వెంకటాచలపతిరావు. డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

పసిరికలు - - కామెర్లు
భయపడవలసిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యగారు.
[illegible]

వారం...వారం...

(3 వ పేజీ తరువాత)

ఇంపీరియలిజంలో నుండి విముక్తి పొందినరాజ్యాలను మాజీఇంపీరియలిస్టులు ఆదరించారు. ఈ మార్పు గాలివంటిదని గ్రహించి కన్సర్వేటివులే దీనిని సత్కరించారు. పోర్చుగల్, స్పెయిన్, దక్షిణాఫ్రికా, శ్వేతపాలిత రొడీసియా మినహా మిగిలిన ప్రపంచ స్వరాజ్య సమరాలకు లొంగి ఆయారాజ్యాల స్వాతంత్ర్యప్రాప్తికి తోడ్పడుతున్నది. స్వాజీలాండ్ స్వాతంత్ర్యప్రాప్తి ఇటీవలి దృష్టాంతం.

అనగా చర్చిల్ – కరుడుగట్టిన విధానాన్నివీడి, అర్ధ-లిబరల్ విధానాన్ని ఇంపీరియలిజం అవలంబించింది. కమ్యూనిజంలోని పెద్దరికం ఏం చేస్తున్నది? లిబరల్ విధానమంటే గడగడలాడిపోతున్నది. కాని కమ్యూనిజం ఇక లిబరల్ పద్ధతిలోనే బ్రతికివుండగలదు. ఆ పద్ధతిని చంపేవారు కమ్యూనిజాన్నే మాయంచేస్తారు. ఇంపీరియలిజం ముందుకు పోతూవుంటే కమ్యూనిజం వెనక్కు పోతూవున్నది; పోర్చుగల్, స్పెయిన్ అవలంబించే కరుడుగట్టిన విధానాన్ని ప్రేమిస్తున్నది. ఇదేమి చిత్రం?

ఇంతకూ మనం రష్యాపట్ల అవలంబించవలసిన విధానం ఎట్టిది? అమెరికాపట్ల ఎట్టిదో అట్టిదే! భేదబుద్ధి మనం చూపేటట్టుగా రష్యాయే మనకు సాయపడుతున్నది! వియత్నాంలో అమెరికా చర్యను ఖండిస్తూ, అక్షయపాత్రను వదలకుండానే అమెరికాతో వ్యవహరిస్తున్నాం. చెక్ సీమలో రష్యాచర్యను ఖండిస్తూనే రష్యా సాయాన్ని పొందుతూవుండాం ఇది సాధ్యమా? తప్పక సాధ్యం!

అదెట్లనగా: మనకోసం ఈ అగ్రరాజ్యాలు మనకు సాయపడటంలేదు. తమకోసం సాయపడుతున్నవి. అవిఒకందుకు సాయపడితే మనం ఇంకొకందుకు ఆసాయాన్ని స్వీకరించవలెను. ఇందులో సిద్ధాంతం ఏమీలేదు. బ్రతుకుతెరువుకు మనం అవలంబించే చాకచక్యం, నేర్పు, నైపుణ్యం, ప్రజ్ఞ!

తమకోసం అగ్రరాజ్యాలెందుకు మనకు సాయపడుతున్నవని అడుగుతారేమో? మామూలు జీవితంలో ఇద్దరు పౌరుషవంతులకు, ధనవంతులకు పోటీవస్తే మన పట్టణాలలో, గ్రామాలలో ఏమవుతున్నదో మనం చూడడంలేదా? ఇదీ అంతే.

ఈ రాజ్య వైభవాన్ని ఆరాజ్యం ఓర్వలేదు. ఆరాజ్య దర్పాన్ని ఈరాజ్యం సహించదు. ఈపోటాపోటీలో మనం కావలసి వచ్చాము. కొన్నిదేశాలు అటూ, కొన్ని ఇటూ చీలిపోయినవి కాని మనవంటి సీమలు కొన్ని కొత్తదారి తొక్కినవి. వీటిని చూస్తే రెండురకాల అగ్రరాజ్యాలకు లోపల కోపమేగాని పైకి స్నేహం నటించి ఎవరి వాడు చేయని సాయాన్ని వీరికిఅందిస్తవి. అందువలన మనకు రెండు వైపులనుంచీ సాయం వచ్చింది.

అమెరికన్లు, బ్రిటన్లు ఇత్యాదయః ఇవ్వడానికి అంగీకరించని పెద్దపెద్ద యుద్ధసరుకులు కొన్ని మనకు (సరుకులంటే సరుకులాటివి, అగ్గిపెట్టడానికి ఉపయోగించే వాహనాది వసతులు) రష్యా ఇచ్చింది. భారీపరిశ్రమలకు, మన ఆర్థిక పుష్టికి పునాదివేసే పథకాలకు రష్యా ఉత్సాహంతో సాయపడింది. ఈవిధంగా మన మొగ్గును సంపాదించవలెనని సోవియట్ పరిపాలకుల అభిమతం. వారి అభిమతమేమైనప్పటికీ వారిచ్చే సాయం మనం ఉత్తరోత్తర ఒక పెద్దరాజ్యంగా ప్రాముఖ్యతను పొందడానికి తోడ్పడుతుంది.

అమెరికా పరికరాల సాయపు మొత్తం ఎక్కువ. రష్యాసాయపు మూల్యం అంతకంటె ఎక్కువ. గుణంలో భేదంవున్నది. కమ్యూనిజం మీద కోపంతో, మనం ఈ భేదాన్ని గమనించకపోతే, నష్టం మనకే! అందువలన రష్యాతో సరిగా అమెరికాతో మనం ప్రవర్తించినట్లే మనం ప్రవర్తించడం సబబు, అవసరం, సహజం, న్యాయం!

. . .

ఆఖరుకు షేక్ అబ్దుల్లా దారికి వస్తున్నాడా? భారతరాజ్యం లోపల కాశ్మీరుకొక ప్రతిపత్తిం పొందడానికి అతడు నిశ్చయించుకున్నాడట. ఈ మార్పు అభినందనీయమే. కాని, అట్టి ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి కంటె సాధారణస్థితియే అసాధారణమైన ఉపకారాన్ని కాశ్మీరులకు పొందిస్తుంది. భారతదేశమంతా, ముఖ్యంగా కేంద్రం, వారిదే అవుతుంది.

తన శక్తి క్షీణించినపని తలపెట్టి పండితుడై అబ్దుల్లా ఆఖరుకు స్వధర్మాన్ని గుర్తించుకున్నందుకు సంతోషం. ఇతణ్ణి పంచుకు వచ్చిన మన ప్రజాస్వామిక విధానం మనకు గర్వకారణం.

. . .

అస్సాంలో కొండప్రాంతాలవారి అభీష్టంపట్ల కేంద్రం ప్రదర్శించిన మాత్రపంతా కూడా మన ప్రజాస్వామికానికి గర్వకారణమేనా?

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడానికి తగినంత సామగ్రి మనవద్దలేదు. విషయజ్ఞులు పూర్వాపరాలన్నీ శ్రద్ధతో పరికించే నిర్ణయం చేసివుంటారని భావించవలెను.

అహింసాత్మకంగా ఉద్యమాన్నిసాగించి అస్సాంలో ఒక గిరిజన రాష్ట్రాన్ని సాధించెదమని కొండనాయకులు ప్రకటించి, ప్రదర్శనలకు పూనుకోకపూర్వం ఈ నిర్ణయం వెల్లడైవుంటే బాగావుండేదేమో? ఐనప్పటికీ మన కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈసారి దౌర్జన్యానికి లొంగక, అహింసాత్మకోద్యమాన్ని ఆదరించి, తన నిర్ణయాన్ని వెల్లడి చేయడం కొంతవరకు ప్రశంసనీయమనియే చెప్పవలసివున్నది.

లోకవృత్తం

(3-వ పేజీ తరువాత)

ఇంపీరియలిస్టులను తిట్టిపోయడమేనా? తమ రాజ్యాలలోని భవిష్యద్దర్శనం వారికి కలుగుతున్నదా?

రష్యా డిక్టేటర్లు – దానివెంట నడిచే సీమల డిక్టేటర్లు కాలపురుషుని గమనాన్ని గమనించక చెక్–యుగోస్లావియా–రుమేనియాల పోకడలను అణచడానికి పూనుకుంటే, తమసీమలలో తిరుగుబాట్లను ఎదుర్కొంటారు; వెలుపల లిబరల్ కమ్యూనిస్టు శక్తులు, ఇతర లిబరల్ శక్తులు ఏకమై ఒక పెద్ద యునైటెడ్‌ఫ్రంట్ నిర్మాణమై ఆ డిక్టేటర్లను ఎదిరిస్తుంది.

కాగా, రష్యా రాజ్యం ఐక్యమై ప్రపంచశాంతికి భంగం కలిగిస్తున్నదనే కారణాన, అన్యాయంగా– నిష్కారణంగా– ఒక చిన్నసీమను పెద్దసీమ మింగివేస్తున్నదనే హేతువునుచూపి రష్యా ప్రపంచవైరి తన రణరంగధీరత్వాన్ని ప్రదర్శించడానికి అవకాశం లభించింది.

ఇదివరకు రష్యా అమెరికా విధానాలను ఏ ధోరణిలో ఖండించిందో ఆ పద్ధతిలోనే అమెరికా నేడు రష్యాను ఖండించి ప్రచారం చేయడానికి సాహసించింది; ఇది రష్యా రాజ్యపు స్వయంకృతాపరాధం. జాన్సన్ ఏమన్నాడో వినండి:

"చెక్‌సీమలో, ఓ రష్యా, నీ పద్ధతి మార్చుకో! నీబాట మరల్చుకో! స్టాలిన్ హయాంలోని తూర్పు–పడమరల ఘర్షణ వద్దనుకుంటే ఇదే నీవనుసరించవలసిన విధానం. బెర్లిన్‌మీద ఒత్తిడిని అధికం చేయవద్దు; అట్లాంటిక్ ఒప్పందపు రాజ్యాలు దానిని సహించవు. మధ్యప్రాచ్యంలో ఆయుధాల సప్లయిపోటీని ఆపవలెను. వార్సాపాక్ట్ రాజ్యాల చెక్ చర్య శాంతిప్రగతిని వెనక్కు నెట్టింది. ఇందు మూలాన మన ఈ గ్రహం ఉపద్రవకరమైపోయింది– శాంతికి కలిగిన భంగం తత్కాలమని ఆశింతాం– కాని ఈ చెరువును సవరించడం అంత సులభంగాదు– మీరు (రష్యన్లు) మనవలె గొప్ప మిలిటరీ శక్తిని కలిగివున్నారు; కాని శాంతినికోరే స్త్రీ పురుషుల ఆదర్శాలను బల ప్రయోగంతో అణచగలమని భావించరాదు. మనం ఈ దుష్టత్వాన్ని ఎదిరించడానికి కృతనిశ్చయులం కావలెను – సోవియట్ యూనియన్ నాయకులు సైతం పునరాలోచనకు దిగవలెను". అని అంతట ఆయన పల్కినాడు.

ఇంకా వినండి ఈ హితోపదేశాన్ని: "మానవత్వపు మూల్యాలను గౌరవించి అందరం– రష్యా ప్రజతోసహా– భద్రంగా వుండగలము. సోవియట్ నాయకులు గ్రహించవలెను. మనం- మన మిత్రబృందం కృతనిశ్చయులమై రష్యా తెచ్చిపెట్టిన అపాయాన్ని ఎదుర్కోవలెను. రష్యానాయకులుసైతం పునరాలోచించవలెను."

అవును– రష్యా నాయకులు పునరాలోచనకు పూనుకున్నారు. కాని చెక్‌సీమపై తమఅధికారాన్ని ఏదోవిధంగా కట్టుదిట్టం చేయదలచుకున్నారు.

అది ముందుగానే గ్రహించిన అమెరికా అధ్యక్షుడు అదంతా కనిపెడుతూ వున్నామనే సంజ్ఞను ఈ వాక్యాలలో తెలియజేశాడు: "ఒక చిన్న మిత్రసీమలో కారుణ్యంతో కమ్యూనిజమును కలిసి సాగింతామనుకుంటే, ఆ సీమ వార్సాపాక్టులో వున్నప్పటికీ, దానిచర్య తమభద్రతకు అపాయకరమని సోవియట్ నాయకులు భావించారు. ఆ భావనతో వారుతలపెట్టిన దురాక్రమణతో కొత్తగా ప్రపంచానికి మిలిటరీ-రాజకీయ ప్రమాదాలేర్పడినవి. పాశ్చాత్య మిత్రబృందం మరింతకలయికతో వర్తించవలసి యున్నది".

. . .

ఈ సందర్భంలో రష్యా ఒక హెచ్చరికను గమనించవలసివున్నది. తమ ప్రయోజనంకోసం చెక్‌సీమలో 'చెక్ రైటిస్టులు', 'చెక్ విప్లవ – వ్యతిరేకులు' వున్నారని పలికి సంస్కరణాభిలాష ఎక్కువగా వుండేవారిని ఈ పేర్లతో పిలిచి శిక్షిస్తే, చివరకు నిజంగానే చెక్‌సీమలోనే గాక రష్యాలోనే అటువంటి వ్యతిరేకశక్తులువస్తేనో?

సెలవుకోసం కడుపునొప్పి వచ్చిందని పలికిన ఒకఉద్యోగికి నిజంగా ఆ కడుపునొప్పి రానేవచ్చిందట. అందువలన లేని బాధలను అనుసృతించుకోవడం మహాప్రమాదకరం.

హంగరీ రాజధానిలో ఒకచలోక్తి వినిపిస్తున్నది: "ప్రశ్న:- రష్యా సేనలు ప్రాహాలో ఇంకాఏంచేస్తున్నవి? జవాబు:- తమ దళాలను రమ్మనిపిలిచిన వారెక్కడున్నారోనని వెతుకుతున్నవి." హంగరీ నుంచి వచ్చిన సైనికులు ఆక్రమణ సమయంలో తలవంచుకొని వెళ్ళేవారట. తమ 'డ్యూటీ' అధర్మమని వారు తెలుసుకున్నారు.

ఇకమీద ఏమిజరిగినా రష్యాకు అపకారమో, ఉపకారమో అవుతుంది. చెక్ ప్రజలు హుందాగా ప్రవర్తించారు; ప్రవర్తించబోతారు. కాని చెక్ సంస్కరణోద్యమాన్ని చెక్ నాయకులచేత అణగింపచేసినా, అది రష్యాస్వరూపాన్ని వికృతం చేస్తుంది. ఇంతటనైనా చెక్ నాయకులను, ప్రజలను విశ్వసించి రష్యా మెలగడమే రష్యాకు శ్రేయస్కరం.

శిల్పశోభ

(7 వ పేజీతరువాత)

కాలముఖమటిక, మతంకూడా యీ కాలంలో వర్థిల్లినట్లు చెప్తారు.

కుడవేలి దగ్గర కృష్ణా- తుంగభద్ర నదులు సంగమించే స్థలంలో మరొక కళాకేంద్రంకూడా వర్థిల్లినది. ఇక్కడి సంగమేశ్వరదేవాలయం అలంపురం శైలిలోనే వుంటుంది. ఆ రామణీయకతతోబాటు దిగ్భ్రమగొలిపే ఆ ప్రాంత శోభకూడా పేర్కొనతగింది.

ఐదుమైళ్లలో మల్లేశ్వరం దగ్గర పంచలింగాలలో పాక పంచలింగాల పీఠం వున్నది. ఇక్కడ పాశుపత పానకట్టానికి పంచలింగాలు అమర్చబడివున్నవి.

ఇట్లా యిన్నివిధాలుగా ప్రసిద్ధిపొంది- తైర్థికులకు, శిల్పులకు, చారిత్రకులకు యాత్రాస్థలమై, సంస్కృతికేంద్రమై విలసిల్లిన యీ ప్రదేశంలోని యీ విస్తార మనోహర శిల్పఖండాలన్నీ శ్రీశైలప్రాజెక్టు నదీజలాలలో మునిగిపోతున్నాయి మరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఇకనైనా త్వరలోనే మేల్కొని, దగ్గర్లోనే పాక సంగ్రహ పురావస్తుశాలను నిర్మించి ఇక్కడి శిల్పఖండాలను సంరక్షించే పనికి పూనుకొనగలదని విశ్వసిస్తాము.

చిత్రజగత్

(6 వ పేజీ తరువాత)

షిగా తనకు విలువనిచ్చే పిల్లను పెళ్ళాడమని పంపేస్తాడు. అతడు హైదరాబాదులో బ్రతకాలని వీధిన పడ్డాడు. అప్పటివరకు ఆ అబ్బాయితో సంబంధం సాధ్యంకాదనుకున్న ఓ పేదయింటి పిల్ల.. యితరుల ప్రోత్సాహంతో రంగంలో దిగుతుంది. ఇక్కడ ఆమెకు చదువులేదు... డబ్బులేదు; ముసలితండ్రి వున్నాడు... ఆమె ఒక దొంగలముఠా... లేదా కుతంత్రమురావ్యక్తి అని అనిపించదు. (నిజానికి కాదు). రోడ్డెక్కిన అబ్బాయికి అమ్మాయి తారసపడుతుంది. తానొక ధనవంతురాలనని తియ్యని అబద్ధం చెప్పేస్తుంది. మేనమామకు చేయ నిశ్చయించిన పెళ్లి యిష్టం లేక, పీటలమీదనుండి లేచి వచ్చానని బొంకుతుంది. బాగుంది. అబ్బాయి తాను కటికపేదనని, నాయనమ్మ చాటున బ్రతికేనని బొంకి, ఆమెకు చేదోడు, వాదోడుగా వుండడానికి మాట యిస్తాడు. యిద్దరు హైదరాబాదు రోడ్లు ఎక్కారు. తమకోసం వెదికేవారి బారినుండి తప్పించుకుంటూ పరుగులు తీశారు... ప్రేమగీతాలు పాడారు...

అలా అలా సాగినంతసేపు కథ రంజుగా వుంది. దాదాపు రెండుగంటల పైబడుకు రక్తికట్టింది. పోతే ఆ అమ్మాయి రాధ ఒక ముఠా మనిషి; ఆ ముఠా నాయకుడు, జమీందారుగారి సెక్రటరీ వల్లయ్య అనీ, ఆ యింటి తోటమాలి చేయికూడావుందనీ, కథను అనవసరపు మలుపులతిప్పి, హైరానా పెట్టడంతో, చూచేవారిప్రాణం చివుక్కుమంటుంది. ఆ అమ్మాయిపై కలిగిన అనుభూతి, సానుభూతి క్షణంలో మాయమై అసహ్యం పుడుతుంది.

కథను అలా ముఠాలోకి నడిపించకుండా వుంటే, 'బంగారు పిచిక' గొప్ప ప్రయోగ చిత్రం అయ్యేది. కావలో చెడగొట్టుకున్నారు నిర్మాతలు.

పాటలు ఉన్నదినాలుగేలయినా పరవాలేదనిపించాయి. సంగీతం, బాణీలు తారస్థాయిలోలేవు. నటులలో చంద్రమోహన్ విజయనిర్మల బాగానచ్చారు. రాజబాబు మేకప్ అతిఅయింది. మరీ ఎబ్బెట్టుగా కనిపించిననటుడు రంగారావు... 'సాక్షి' రంగారావుకు... పొత్తిగా పాత్రకు అతకలేదు.

ఆ ముఠాలో విజయనిర్మలను ఇతచేయకుండావుంటే కథ ఎంత బావుండేది! చిత్రం ఎంత గొప్పదయ్యేది!!

——

నీటిఎద్దడి పోగొట్టండి

జి. సి. వి. సి. ఏజెన్సీస్

యమునాబిల్డింగ్సు – టౌనుహాలు ఎదురుగా

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

★★★★

బెస్టు అండ్ కో., వారి పర్మింగ్ పంపు – సిమ్సను మానోబ్లాకు – ఎలెక్ట్రికు పంపుసెట్లు – క్రాంప్టను వారి మోటార్లు – ఎలెక్ట్రికు బల్బులు, ఫ్యానులు మొదలగునవి మావద్ద దొరకును.

ఈరమణీయతఎక్కడదనుకున్నారు?

దొడ్ల కౌసల్యమ్మ ప్రభుత్వ స్త్రీల కళాశాల రమణీయము, రాగరంజితము చేసినవి భవనానికి వాడిన

బ్రిటిష్ పెయింట్సు అంటే అతిశయోక్తికాదు!

భవన ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో

శుభాకాంక్షలతో –

బ్రిటిష్ పెయింట్సు (ఇండియా) లిమిటెడ్.

స్టాకిస్టులు

శ్రీ రామ ఐరన్ స్టోర్సు,

డీలర్సు: ఏ. సి. షీట్సు, సిమెంట్, పెయింట్సు మరియు ఐరన్

సంతపేట (ఫోన్: 618) నెల్లూరు

Edited Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)